

BUKOV pelet

“Strugara Radanović”

Najsavremeniji pelet nemačkog kvaliteta “KAL” razlikuje nas od drugih:

- procenat zbijenosti drvene mase iznosi 5,72%;
- u procesu sušenja koristimo ciklone sa vrućim vazduhom, a ne otvorenim plamenom;
- u našem peletu nema sagorelih čestica;
- rezultat je bolja kaloričnost peleta i manje pepela.

Kontakt telefon:
060/517-82-82, Jelena

BioMedica

LABORATORIJE

Važno je da dobijete pouzdane
laboratorijske rezultate
kod vas u Starčevu

U ordinaciji **UltraMedM**
Ul. Kestenova 10a, Starčevo
utorkom i petkom od 7 do 9 sati

062 233 287

Ul. Karađorđeva 3
7-20, sub 07-15, ned 8-14
tel. 013/321-987, 062/233-287

PANČEVO

Ul. Miloša Obrenovića 9
7-20, sub 07-15
tel. 013/404-322, 062/624-259

Centralna laboratorija: BEOGRAD, Slavija, Ul. Bulevar oslobođenja 7
radno vreme: 0-24 tel. 011/3449-752, 062/233-733

Месна заједница Старчево
свим Старчевкама
чесићића Осми марј
- међународни дан борбе за женска ђрава

Слика

ШТАНДОВИ: Лепо је када има шта да се покаже

Месечне локалне новине

СТАРЧЕВАЧКЕ новине

ГОДИНА: XXX

БРОЈ: 351

28. ФЕБРУАР 2023.

НЕМА ЦЕНУ

Гласник Удружења грађана
Креативни културни клуб
 Информатор МЗ Старчево

Главни
 и одговорни уредник
Милена Јовишић

Уређује редакцијски колегијум:

Петар Андрејић,
Јордан Филиповић,
Зорана Штековић,
Предраг Станковић, Марко
Ивошевић, Далибор Мергел,
Петар Орешковић (спорт),
protoјереј Зоран Малетић (црква),
Данијела Пећанин (школа).

Технички секретар
Јелена Грујић

Фото
СН; насловна: Исидора Јовић

Адреса
Моше Пијаде 12, Старчево 26232

Web:
www.starcevo.org.rs

E-mail
snovine94@hotmail.com

Телефони
013/631-144 (тел/факс)
063/565-752,

Штампа
ГРАФО КОЛОР 84 - Панчево

Тираж
1000

СТАРЧЕВАЧКЕ новине први пут
 су изашле **јуна 1994.** године. Уписане су у Регистар штампаних медија под бројем: NV000434
 СИР - Каталогизација у публикацији НБС,
 Београд 352(497,113)

УСКОРО И СТАРЧЕВАЧКИ ВЕТРОПАРК

Предузеће "Elicio Wind" из Београда планира да на подручју Старчева и Панчева изгради две ветроенергетске снаге до 60 MW

Већ смо писали о стварању услова за изградњу ветропарка у нашем матару. Сада је остало још свега неколико корака да се до тога дође. У зависности од потенцијала ветра планира се изградња једне или више ветроенергетских система, повезном средњенапонском кабловском, телекомуникационом и осталом мрежом, као и мрежом приступних путева, а све према могућностима и условима прикључења на електроенергетске системе, појашњено је у Плану детаљне регулације за изградњу инфраструктурног комплекса "Ветроенергетана" на подручју Старчева и Панчева.

Према усвојеном Просторном плану, простор обухваћен овим планом се налази на пољопривредном земљишту. Постојећи режим коришћења земљишта јесте примарна пољопривредна, ратарска производња.

Сам локалитет планираног инфраструктурног поља за производњу електричне енергије из обновљивих извора саобраћајно је доступан преко мреже атарских путева који се прикључују са северне стране на трасу државног пута ИБ реда број 14 (сам прикључак је изван обухвата Плана и биће разрешен пројектно-техничком документацијом).

У обухвату плана комплекса "Ветроенергетана" изградиће се две ветроенергетске системе, за које је предвиђено постављање укупно максимално 11 појединачних стубова ветрогенератора. Укупна сумарна снага ове две ветроенергетске системе ће бити већа од 60 MW:

- прва ветроенергетска ће бити снаге до 50 MW и зваће се ветроенергетски систем "Elicio Wind 01", имаће максимално девет ветрогенератора, и биће прикључена на преносни електроенергетски систем;

Ветропарк

- друга ветроенергетска ће бити снаге до 10 MW и зваће се ветроенергетски систем "Надел 1", са два ветрогенератора и биће прикључена на дистрибутивни електроенергетски систем.

- највећа висина стуба ветрогенератора, укључујући лопатицу турбине у горњем положају, биће максимално 250 м. Пречник елисе је максимално 180 м, односно, полупречник је 90 м - наведено је у ПДР-у који је израдио ЈП "Урбанизам" из Панчева.

У најширем конктесту гледано, техничко - технолошке целине ветроенергетске системе појединачни стубови ветрогенератора у којима се енергија ветра у турбинама конвертује у електричну енергију, а одатле подземном сабирном електроенергетском мрежом средњенапонских 30 (35) kV каблова дистрибуира до централне трансформаторске станице ТС 110/30(35) kV за ветроенергетску систему до 50 MW, односно до трафостанице 30(35)/20 kV за ветроенергетску систему до 10 MW, како би се даље пласирали у електроенергетски преносни/дистрибутивни систем.

Просторно - функционална организација инфраструктурног комплекса детерминисана је, пре свега, усвојеним распоредом стубова ветрогенератора, на основу кога су дефинисани сви остали садржаји комплекса ветроенергетске системе. Локација ветрогенератора се може реализовати на једној или више катастарских парцела, у зависности од позиције и величине ветрогенератора.

За ветроенергетску систему "Надел 1" прикључак на преносни систем електричне енергије предвиђен је на 110 kV напонски ниво и због тога је предвиђена трафостаница ТС 110/30(35) kV као веза између ветрогенератора и преносне мреже 110 kV. Ветрогенератори у склопу ове ветроенергетске системе имају излазни или радни напон 30(35) kV.

За ветроенергетску систему "Надел 1" предвиђен је прикључак на 20 kV напонски ниво и због тога је планирана трафостаница 30(35)/20 kV као и разводно постројење као везу између ветрогенератора и дистрибутивне мреже 20 kV.

В.Ј.-П.

"Пантранспорт" обавештава кориснике месечних карата

Измене у реду вожње:

- Линија број 7 РНП - Стрелиште - Јабука саобраћаје радним даном током целог дана;
- Уведен је полазак на линији 5А Минел - Центар - РНП у 21:10, који ће продужавати до Старчева, повратак је у 22:00 из Старчева;
- Поновојни поласци аутобуса на линијама број 9 ка Банатском Новом Селу и 25 ка Банатском Брестовцу померени су на 23:59 на 00:15;
- Поласци на линији 25 Панчево АС - Б. Брестовац који су саобраћају у 10-ом минути померени су 5 минута раније и обављају се у пун сат и 5 минута;

• Сви поласци на линији 25 Б. Брестовац - Панчево АС који су саобраћаји у времену пуног сата померени су 10 минута раније и обављају се у 50-ом минути, изузев поласка у 6:00 који остаје непромењен.

Компанија "Пантранспорт" обавештава кориснике бесплатних годишњих карата да се исте аутоматски продужавају за 2023. годину, те да не постоји потреба да се грађанија јављају по месним заједницама, Градској управи или на билетарници на аутобуској станици. Ово ипак не важи за оне кориснике који су карту добили у 2021. години или раније, а нису је продужили за 2022. годину. Ти корисници треба да се јаве на шалтер 9 Градске управе.

Новости за пољопривреднике

Ускоро отварање

Почетком марта у Старчеву ће почети са радом новосадска фирма "Agromarket machinery" доо. Ова фирма је до сада била саставни део америчке компаније "Titan Machinery Inc" а сада је део "Агромаркет групе". Један је од водећих дистрибутера пољопривредне механизације. У нашем месту можи ће да се купе трактори и комбајни познате америчке марке "Case". Поред њих у понуди ће бити трактори турског производача "Basak" као и пољопривредна приклучна механизација познате норвешке марке "Kverneland".

До краја године ова фирма планира да у нашем месту направи радионицу у којој ће радити механичари пољопривредних машина специјализовани за сервисирање ових марки пољопривредних машина и пратеће опреме. Седиште и продајно место биће у склопу старчевачког пољопривредног комплекса на углу улица Панчевачки пут и Партизанске.

ЈКП "Старчевац" ради пуном паром

На терену

□ Лепо време измамило је штетаче на улице али и омогућило локалним комуналцима да обаве различите послове који, можда, и нису део сезоне која је у току. Најпре су посађене јелке које су коришћене за новогодишњу декорацију на Тргу неолита а потом је вршено и орезивање грања у парку. Поред дечијег игралишта на Тргу постављен је још један бицикларник, а на Тргу их, иначе, већ има два. Следе припреме за сталну акцију "Април - месец чистоће".

КОНКУРС ЗА СОЛАРНЕ ПАНЕЛЕ

Град Панчево је расписао јавни конкурс за грађане/стамбене заједнице за суфинансирање уградње соларних панела за производњу електричне енергије на породичним кућама и унапређење термотехничког система путем уградње калориметара, циркулационих пумпи, термостатских вентила и делитеља топлоте на територији Града Панчева.

Предмет финансирања обухвата:

- Набавку и уградњу соларних панела, инвертера и пратеће инсталације запородичне куће за производњу електричне енергије за сопствене потребе, уградње двосмерног мрног уређаја за мерење предате и примљене електричне енергије, и израде неопходне техничке документације и извештаја извођача радова на уградњи соларних панела и пратеће инсталације за производњу електричне енергије који су у складу са законом неопходни приликом прикључења на дистрибутивни систем. Снага соларних панела не може бити већа од одобрене снаге мрног места, која је наведена у рачуну за утрошну електричну енергију, а максимално до и једнако 6 kW и остале неопходне инсталације за производњу електричне енергије и прикључење на дистрибутивни систем у складу са Прилогом 4 из Јавног конкурса;

- Уградњу електронски регулисаних циркулационих пумпи за породичне куће;

- Опремање система грејања са уређајима за регулацију и мерење предатеколичине топлоте објекту (калориметри, делителји топлоте, баланс вентили) за стамбене заједнице.

- Домаћинства (породичне куће) и стамбене заједнице не могу да конкуришу за више од једне мере снегретске ефикасности.

Укупна средства које Град Панчево заједно са средствима Управе за подстицање и унапређење енергетске ефикасности Републике Србије додељује путем овог конкурса износе за меру 1) 8.000.000,00 динара, за меру 2) 278.324,31 динара и за меру 3) Јавног конкурса 2.500.000,00 динара.

Право учешћа на конкурсу имају домаћинства/стамбене заједнице која испуњавају следеће услове:

- да је подносилац пријаве власник објекта за који подноси пријаву и да је подносилац пријаве власник или носилац права над бројилом;

- да поседује доказ о легалности стамбеног објекта;

- да је стамбена заједница уписана у одговарајући регистар.

Уколико има више од једног власника породичне куће, потребно је доставити сагласност осталих власника приликом пријаве.

Рок за подношење пријаве је 6. март 2023. године.

Мере штедње струје

Месна заједница Старчево, попут других установа и институција, добила је јесенас обавезу да смањи утрошак електричне енергије за трошину. Ова "наредба" уследила је након познатих дешавања у вези ситуације са енергентима у свету, а изазвана је агресијом Русије на Украјину.

Након што је припремљен оперативни план како би се редуковала потрошња струје у згради МЗ Старчево, томе се приступило врло темељно, а сада су познати и резултати. Два месеца пре истека рока којим је утврђена обавеза умањења потрошње, у МЗ Старчево су већ испунили план - уштеђено је 36,85%!

По месецима, то је изгледало овако: у септембру је направљена уштеда од 9,35%, у октобру 10,58, новембру 51,70, децембру 26,62 и у јануару 53,75%. Прошле сезоне у овим месецима потрошено је 18.726 киловат-сати, а ове сезоне 11.826, што даје проценат уштеде од више од трећине.

CH

Интервју

Милица Тодоровић,

СЕКРЕТАРКА ЦРВЕНОГ КРСТА ПАНЧЕВО

Стварајмо хуманије друштво

Која је основна делатност Црвеног крста?

- Организације Црвеног крста у својој локалној заједници врше јавна овлашћења утврђена одговарајућим законом и обављају и друге послове од јавног интереса, односно имају положај организације која помаже надлежним органима у хуманитарној области. Поверено нам је да покрећемо, организујемо и спроводимо редовне и ванредне акције солидарности за помоћ угроженим лицима и жртвама различитих видова несрећа. Поверено нам је организовање, обучавање и припремање екипа за прву помоћ, хигијенско-епидемиолошку заштиту, негу повређених и оболелих, социјални рад, психолошку помоћ становништву и техничку помоћ за извршавање задатака у случају природних, еколошких и других несрећа, као и оружаних сукоба. Весма важна улога организације је и оспособљавање добровољно организованих грађана за обављање послова цивилне заштите, за пружање прве помоћи у случају природних, еколошких и других несрећа, као и оружаних сукоба.

Кроз своју функцију помоћног органа јавним властима у хуманитарној области Црвени крст, као организација, има јединствену позицију у хуманитарном сектору који подразумева и његов специфичан мандат. Црвени крст је најстарија и највећа, независна, непрофитна и добровољна хуманитарна организација код нас у Србији, али и у свету. У свом раду се руководи основним принципима Међународног покрста Црвеног крста и Црвеног полумесеца.

Од када у Панчеву постоји Црвени крст и где се налазе ваше просторије?

- Црвени крст Панчево је основан 6. фебруара 1881. године, дакле пре 142 године. Наше просторије се налазе у Улици Јарка Зрењанина број 15.

Составни део рада Црвеног крста су волонтери. На који начин анимирате младе људе да постану ваши волонтери?

- Сваке године врши се процена потребног броја волонтерки и волонтера, на основу потреба наше локалне средине као и на основу броја оних који су већ обучени и активни у раду. На основу тога припремамо и спроводимо тренинге и обуке, и у сарадњи са основним и средњим школама са територије Града Панчева обавештавамо младе да имају могућност да похађају одређене обуке и након тога се укључе у волонтирање.

Волонтерке и волонтери својим знањем, вештинама и ангажовањем у активностима и акцијама Црвеног крста Панчево дају изузетан допринос својој локалној заједници. Поред тога развијају личне компетенције, стичу различита корисна знања и негују хуманост као највећу људску вредност.

Колико сада имате волонтера и која су њихова задужења?

- Око 50 волонтерки и волонетара су на нашој евидентици, а тренутно, за потребе реализације програмских активности, активно је ангажовано 20 младих волонтера и волонтерки. Укључени су на програму добровољног давалаштва крви, као подршка

на градским акцијама прикупљања крви, и на мотивисању средњошколаца да постану добровољни даваоци.

Поред тога, друга тренутно за нашу организацију изузетно важна активност и задужења едукованих волонтерки и волонтера одвијају се у оквиру Програма јачање капацитета локалне заједнице за смањење ризика и последица од елементарних непогода и других типова несреће. Након одржане националне обуке за тренере, организована је и локална обука за едукаторе како би кренули са реализацијом програма. Програмске активности обухватају спровођење радионица за 78 ученика трећег разреда ОШ "Јован Јовановић Змај" из Панчева, у периоду почев од новембра 2022. до краја маја 2023. године. У оквиру реализације програма планирано је организовање и реализације једнодневних практичних вежби евакуације, позива хитним службама, стварање безбедног окружења у случају опасности, са ученицима и ученицама свих узраста. Током трајања овог програма сама Школа је укључена у активности и по завршетку циклуса имаће прилику да оствари сертификат сигурне и добро опремљене школе за ванредне ситуације. Подршку овом програму на нивоу Црвеног крста Србије је дало Министарство здравља Републике Србије, Влада Републике Србије и Министарство просвете, науке и технолошког развоја.

Волонтери су често учесници и многих акција у граду или шире. Често се организују и интересантна такмичења?

- Поред тога што учествују у организовану такмичења, и сами се радо одазивају и учествују на конкурсусу "Крв живот значи", на такмичењима "Шта знаш о Црвеном крсту", "Шта знаш о здрављу", у "Трици за срећније детињство", као и на такмичењу у пружању прве помоћи.

За Црвени крст везују се акције добровољног давања крви. Каква је тренутно ситуација по том питању?

- Искористила бих ову прилику да сви заједно захвалим хуманим Панчевцима и Панчевкама који су се током 2022. редовно одазивали на све наше апеле и молбе у тренуцима када су резерве крви биле на критичном минимуму. И то, успели смо да прикупимо преко 400 јединица крви више у односу на 2021. годину што је непроцењиве вредности. Ипак, морамо да истрајавамо и да покушамо да помогнемо, нашим суграђанима који су добровољни даваоци крви, тако што ће руку за живот пружити још више нас. Њих је тренутно 3.226, а то чини 2,61% становништва Панчева.

На који начин покушавате да привучете нове даваоце крви, јер знамо да увек крв мора да чека пацијента, да не може да буде брунтуо?

- Још једно од јавних овлашћења је и организовање и популарисање добровољног давалаштва крви. У сарадњи са службама и здравственим установама за трансфузију крви, учествујемо у организовању акција добровољног давања крви. Желим да истакнем да је од великог значаја управо и

подршка РТВ Панчево, као и локалних и регионалних штампаних медија и портала. То је пре свега важно за сваког од нас појединачно, тиме добијамо прилику да се приклучимо највећој и најскромнијој хуманитарној породици, добровољним даваоцима крви.

Какву сарадњу имате са привредним субјектима и институцијама, колико су они расположени да организују акције давања крви?

- Одлична је сарадња, али бићу искрена, са изузетно малим бројем привредних субјеката. То су традиционално запослени у нашим јавнокомуналним предузећима, припадници МУП Полицијске управе Панчево, Синдикат НИС "Рафинерије Панчево", ХИП "Петрохемија", одсека и "Газпроменергохолдинг Сербија", поједина удружења грађана, Месна заједница Качарево, и то би било све. Признаћете, изузетно мали број. Ово је прилика да апелујем на компаније, предузетнике, привреднике, да дају прилику запосленима да организовано, у свом колективу ако просторне могућности то дозвољавају, на организованим акцијама дају крв. Или да им пруже могућност да дају крв на редовним градским акцијама које се одржавају сваке среде од 9 до 12 сати, а последње среде у месецу од 13 до 17 часова, у нашим просторијама. Свако од нас може да буде давалац крви, Закон о раду је то омогућио, сматрам да је послодавац у обавези да поштује и ствара могућност, за добробит целе заједнице.

Наши суграђни могу да помогну и тако што могу да донесу гардеробу за све обе којима је она у овом моменту потребна. Где могу да то донесу и када?

- Сезонска гардероба и обућа, а сада је то зимска, итекако је добро дошла. Молимо да буде чиста и упо-

требљива, заиста ћемо многе тиме обрадовати и помоћи им. А играчкама ће се обрадовати малишани, али и патикама и школским прибором. Након што донацију донесете у наше просторије, сортира се и наменски определи за потребе, како појединача, тако и корисника социјалних и здравствених установа и прихватилишта, деце у вртићима и школама...

Црвени крст спроводи и обуку за прву помоћ?

- У оквиру Програма прве помоћи, поред комерцијалне обуке запослене и за потребе за полагање возачког испита, обуке за школску децу и младе и грађанство, волонтери и волонтерке Црвеног крста врше обуку и за припаднике специјализоване јединице Цивилне заштите.

Пројекат "Здрави били!" Црвени крст је реализовао уз финансијску подршку Града Панчева. Речите нашим читаоцима нешто о овом пројекту?

- Пројекат је усмерен на младе, који су га осмислили и носиоци су главних активности. У питању су волонтери Црвеног крста Панчево, и у сарадњи са Заводом за јавно здравље, приредили су радионице за младе са фокусом на промоцију и превенцију болести зависности, штетности дуванских производа, коришћења наргла и конзумирања енергетских пића као и формирање правилних ставова и промене понапања код младих.

Какву сарадњу имате са Градом Панчевом?

- У складу са нашим овлашћењима у овом послу, заједно са установама социјалне заштите и са Градом Панчевом, настојимо да пружимо потребне услуге појединачима. Као организација настојимо да одговоримо на потребе социјално угрожених лица, маргинализованих и осетљивих група, појединача који су у тренутно тежој ситуацији због животних околности, а који су део наше заједнице. Без међусобне узајамне подршке и ослонца верујте, све би било много

Милица Тодоровић

теже. Свима нама је у фокусу појединач, ми као организација настојимо да заступамо њихове интересе а резултати су једино могући уз подршку система и институција коју они, без задршке и уз велике напоре и лична залагања, и

пружају. Социјални и хуманистички рад изискују потпуну личну посвећеност, толерантност, симпатију, и много, много уложеног времена, не само у оквиру радног времена, на чему се не штеди, али заиста.

Зорана Шешковић

**RAFAELO
ZA VAS RADI 0-24h**

HVALA VAM ШТО СТЕ НАШЕ MUŠTERIJE

АНКЕТА СН: Месите ли или купујете пекарске производе?

Најслађе је из кућне пећи

Свакако да пекарска индустрија има и асортиман и куће, то се не доводи у штетање. Али, немали број наших суграђана воли да у сопственој режији припреми вруће пециво, да замерише кућу

Снежана Томашић, Ифета Панић, Милица Стефановић, Славица Радочај

Јелена Савић, Ружица Станковић, Славица Веселинов, Станица Ђирковић

Снежана Томашић:

- Уопште не користим куповне пекарске производе. Код куће углавном правим црни и интегрални хлеб тако да чак ни то не купујем. Што се тиче пецива, правим готово све и сматрам да је то много боље од куповине у пекари.

Ифета Панић:

- Пекарске производе, изузев хлеба, купујем изузетно ретко. Понекад и код куће месим хлеб или све остале производе од теста често правим. Најчешће месим кифлице и штрудле јер се то највише воли у мојој породици.

Милица Стефановић:

- Хлеб код куће месим али не баш често. Али, зато све остале пекарске производе ре-

довно припремам. Најчешће месим штрудле, кифле и разне пите. Коре за пите сама правим и моји укућани то воле јер је домаће пециво увек квалитетније.

Славица Радочај:

- Хлеб углавном купујем али га понекад и сама умесим. Остале пекарске производе спремам сама. С обзиром на жељу мојих најмлађих укућана углавном спремам палачинке, кифлице и штрудле са рогачем.

Јелена Савић:

- Пекарске производе ретко купујемо у пекари осим, наравно, хлеба. Мада и хлеб понекад умесим. Најчешће код куће месим кифлице, погачице и проју јер се то укућанима највише свиђа.

Ружица Станковић:

- Што се тиче хлеба, некада месим, а некада купујем. Остале пекарске производе не купујем скоро никада јер умем све да умесим, а и много је лепше од индустријских производа. Месим кифле и пите.

Славица Веселинов:

- Изузетно ретко умесим хлеб. Скоро увек га купујем али зато остале пекарске производе често припремам код куће. Највише спремам пите, кифлице и штрудле јер је све из домаће кухиње квалитетније од пекаре.

Станица Ђирковић:

- Хлеб купујем у пекари кад

год могу да дођем до центра. Када је лоше време, понекад га и умесим. Када сам била млађа месила сам све, али сада с обзиром на године ретко када припремам пецива.

П. Станковић

**30 година
Старчевачких
новина**

**СКП
ТАРЧЕВАЦ**

**ХОЋЕТЕ “СТАРЧЕВАЧКЕ НОВИНЕ“
НА КУЋНУ АДРЕСУ?**

Уколико желите да “Старчевачке новине“ добијате на кућну адресу, обратите се редакцији СН или у МЗ Старчево (тел. 631-144). Уплатом поштанских и трошкова слања од 40 динара по примерку обезбедићете редовно добијање “Старчевачких новина“ на вашу кућну адресу или на адресу онога коме желите да их пошаљете било где у свету!

Одржан избор за најлепши славски колач

Удружење жена "Неолит" и Месна заједница Старчево организовали су у недељу, 12. фебруара, манифестацију "Избор за најлепши славски колач" у Дому културе "29. новембар" у Старчеву. Манифестација је организована по 9. пут, а отворила ју је Марија Јевић, чланица Градског већа задужена за културу и омладину.

Љиљана Зарић, председница Удружења жена "Неолит" каже да је вишечлани жири ценио однос традиционалног и естетског и показано умеће у спровођању и декорисању славског колача.

- Слава и славски колач је нешто што свако домаћинство овде поштује. Као удружење, настављамо да негујемо традицију, па и манифестацију у славу обредног колача. Сваке године имамо одличан одзив учесница, али и гостију и, што је најважније, диван избор славских колача, којима жене показују своје умеће и лепоту наших обичаја. У овом крају се држимо искључиво класике и негујемо старинску рецентуру, а уз мало праксе, стрпљења и маште, посебна радост је и колач украсити симболичним шарама од бесквасног теста, каже Љиљана Зарић, и скреће пажњу да славски колач може бити и најједноставнија погача.

У избору за најлепши славски колач уручене су награде у појединачној конкуренцији, али и за заједнички рад удружења жена која су учествовала на овој манифестацији.

Прво место у појединачној конкуренцији освојила је Љубица Јовановић из Старчева, друго место Драгана Маринковић из Омольиће, а треће Славица Јосифовић из Сmedereva. На манифестацији су награђена и удружења за заједнички рад. Прво место освојило је удружење "Веште руке" из Панчева, друго КУД "Бонази Шандор" из Иванова, а треће место "Омољчанке". За најлепши штанд проглашен је штанд МКУД "Тамаши Арон" из Војловице.

Рекли су...

- Данас смо имали прилику да видимо много дивних славских колача који су део наше традиције. Одвајкада су домаћице желеле да направе што лепши и посебан славски колач, а на овој манифестацији имају прилику да га и покажу. Град Панчево се труди да подржи овакве манифестације како бисмо неговали нашу традицију, обичаје и културу. Много ми је драго што данас видимо толико креативних идеја када је у питању декорација славских колача. Чини ми се да сте сваке године све иновативнији - рекла је Марија Јевић.

Жири за оцењивање славских колача чинили су јереј Недељко Санчанин и Марина Јовичић, магистар правних наука из Београда. Они су имали тежак задатак да међу двадесетак изложених колача одаберу најлепши. Шта су били критеријуми у оцењивању, објаснио је јереј Недељко:

- Драго ми је да је то ручни рад. Оно што сам као савештеник видео је то да су мотиви баш они који треба да буде хришћански, православни, српски. Важно је да нису мазани јајима, да фигурице које су лепљене не отпадају, што је важно приликом резања колача, напомиње Сенчанин.

M. J.

Победници

Славски колачи

Припремљен је богат и разноврстан културно-уметнички програм у коме су наступили Тамбурашки оркестар "Неолит" и истоимено културно-уметничко друштво из Старчева.

B.J.-P.

Манифестацију је у име Града отворила Марија Јевић

Слике Наде Оњин-Жузић

Са отварања изложбе

Изложба слика панчевачке сликарке Наде Оњин - Жузић отворена је у четвртак, 9. фебруара. Ова уметница је завршила Академију за ликовне уметности 1968. године у класи професора Недељка Гвозденовића. Бавила се педагошким радом и била учесник многих ликовних колонија, а једна од најдражијих јој је била она у Делиблатској пешчари. Члан је УЛУС-а и СУЛУВ-а и за свој уметнички рад је била вишеструко награђивана.

Старчевцима се представила својим опусом под на-

**ДОМ КУЛТУРЕ СТАРЧЕВО
ГАЛЕРИЈА "БОЕМ"**

зивом "Светлости Пешчаре" у коме је лепоте ове банатске пустине приказала уљем на платну у својј лепоти. Опчињена овим равничарским банатским драгуљем, она је са својим супругом, познатим глумцем тамо изградила дом како би велики део времена могла да проводи у овој оази спокоја. Тако су настале и ове слике које ће до последњег фебруарског дана красити зидове старчевачке галерије.

П. Ђанковић

Програм Дома културе у марту

Храм културе

Календар дешавања у Дому културе током марта месеца:

- Песничко вече и промоција књиге "Исусове сандале" Јасмине Малешевић, одржаће се, 2. марта, у галерији "Боем".
- Промоција књига "Куга" и "Чопори" Бориса Косовића, одржаће 14. марта у галерији "Боем".
- Промоција књиге "Наше гајде" и музичко-сценски наступ Максима Мудринића, одржаће се, 15. марта, у малој сали Дома.
- Песничко вече и промоција књиге "Непоменик" Видака Масловарића, одржаће се, 23. марта, у галерији "Боем".

Сви програми почињу у 19 часова.

СРПСКА ПРАВОСЛАВНА ЦРКВА Почиње ускршњи пост

Велики ускршњи пост почeo је у понедељак, 27. фебруара. Пост у православном хришћанству представља уздржавање од одређене врсте хране ("мрсне"), као и од сваког облика грешних дела, помисли и жеља. Поред молитве, и свега што служи духовном животу, црквени оци приписују посту нарочиту важност. Пост је средство које православном хришћанину помаже у изградњи спасења, а које се састоји у уздржавању од извесне врсте хране, од рђавих мисли, жеља и дела, као и у умножавању молитава, доброчинства, а исто тако и у ревности упражњавања свих хришћанских врлина. Циљ поста је очишење тела, јачање волье, уздизање душе изнад тела, а изнад свега прослављање Бога и поштовање његових светих. Постећи, православни верни народ се непрекидно подсећа Христових страдања, које је Он благоизволео примити на Себе, за спасење човечанства.

На светог Саву

Прву заповест о посту налазимо у Библији у причи о првобитном паду Адама и Еве. У Старом завету, Мојсије је постио 40 дана на Синају. Господ Исус Христос је попут Мојсија постио 40 дана на Гори кушања, а постили су и Свети Апостоли, као и сви прави хришћани. Јер, у хришћанству, први подвиг који стоји пред човеком јесте испуњење прве Божије заповести, коју је Бог дао још нашим прародитељима у Рају. Зато и први подвиг човека у ослобођењу од греха, јесте држање поста. Пост је, дакле, прва неопходност на путу нашег спасења, а Црква га сматра као врло важну и значајну установу за духовни и телесни живот. Посна храна без повећане молитве није комплетна. Уз пост и молитву обавезно је за наше спасење искрена исповест и света тајна причешћа, то јесте сједињење са Христом. За време овог поста у нашем храму сваке недеље света литургија почиње у 9:30 сати, а средом и петком у 7 часова је литургија прећеосвећених дарова, на којима се може причестити ко је спреман постом, молитвом и светом тајном исповести за свето причешће.

У току пролећа треба да се настави са радовима на завршетку храма, то јесте да се уради кровна конструкција. За наведени посао нису обезбеђена средства, а за до сада изведене радове дугујемо одређена средства која нису мала. Молимо вас, све људе добре волье, да и ваш поклон буде уграђен у наш храм који ће прелепо изгледати и украсити центар нашег Старчева, а захвалница коју добијете красити ваш дом или канцеларију. Прилог можете уплатити на рачун бр. 325-9500600037013-76, са назнаком - за градњу храма Огњене Марије у Старчеву. Готовинске уплате у цркви Св. Пантелејмона и код парохијских свештеника. Свим приложницима хвала и нека вам Господ Бог умножи свако добро у вашем дому и породици. Желим вам срећан почетак Великог поста.

*Проћојереј
Зоран Малешевић*

Лице с насловнице: Јана Ложајић, фолклоршица

Увек с осмехом за публику

Јана Ложајић је рођена 2007. године у Панчеву. Завршила је Основну школу "Вук Стефановић Каракић" у Старчеву. Тренутно похађа другу годину Средње медицинске школе "Стевица Јовановић" у Панчеву, смер медицинска сестра-техничар.

Од малих ногу па до данас бави се фолклором и то, како каже, са великим уживањем. Чланица је првог ансамбла Културно-уметничког друштва "Несолит". Планира да упише Медицински факултет и да се касније у животу бави овим хуманим позивом.

Како сте одлучили да се бавите фолклором?

- Моји родитељи су имали највећи утицај на мене када је упитању било моје бављење фолклором. Тада сам имала три године. У почетку то нису биле неке озбиљне кореографије тако да нисам имала осећај да ћу се тиме тако дugo бавити. То је више било игра, певање, трчање, али се ипак временом претворило у нешто озбиљније.

Да ли се сећате Вашег првог доживљаја фолклора и како је изгледао?

- Не сећам се свега јер сам била мала, али памтим свој први наступ и како је то изгледало на бини. Сећам се осмеха моје породице када су ме видели тако малу на бини. То ми је данас мотивација када изађем на сцену - да са осмехом забавим публику. И какав год је мени био дан, понећу тај осмех и показати нешто лепо.

Шта је најлепше што Вам је фолкор пружио до сада?

- Другарство и успомене, пре свега. Морам да кажем да смо ми једна јако велика породица на коју могу да рачунам. То што публика види на сцени је плод дугих пријатељстава.

Од кога сте највише научили?

- Највеће заслуге за постигнутим у играчком делу

имају наши кореографи, пре свега за став на бини и мотивацију за игру. Истовремено и сами себе мотивишмо и подстичемо се међусобно, разменjuјемо енергију која нам даје снагу да одиграмо кореографију како се од нас тражи и да то изгледа лепо. Веома је тешко и напорно с неке стране, али и занимљиво. Радимо тимски, тако да нема неких издвајања. Ту смо с циљем да очувамо традицију и наш фолклор.

Када је било најтеже?

- Па... када дођемо нерасположени на пробу, а треба све одиграти са осмехом. Јер, наше пробе су као да је наступ пред публиком у питању. Треба то издржати јер нисмо сви увек добро расположени. Али, трудимо се да све одиграмо са осмехом, а после пробе можемо да попричамо и решимо проблем који неко има.

Познато је да фолклоршица ради наступа дosta путују. Где су била најбоља дружења?

- Од пре пар година идемо у одмаралиште "Митровица" на Тари где имамо разне активности и манифестације на којима учествујемо. Ту долазе и друга фолклорна друштва са којима се дружимо. Мени ту буде најлепше. Увек упознамо неке нове другаре. На концертима буде врло занимљиво. За сад нисам имала прилику да путујем уиностраницво.

Који би концерт истакла као нешто у чему посебно уживаши када су наступи у питању?

- Истакла бих "Јужнобанатску разгледницу". Ту се окупљају деца из других друштава из јужног Баната, и гостују једни код других. Тиме показујемо традицију различитих делова нашеј реонија.

Које игре и ношње највише волиш?

Јана Ложајић

- Ношња која ми се највише свиђа је "Банат" у којој сам се фотографисала за насловној страни. Допада ми се и ношња из околина Београда, коју сам носила прошле године на обележавању Дана наше Месне заједнице. Те кореографије знам, али нисам имала прилику да их одиграм на неком наступу. То су веома тешке кореографије, али се надам да ће ми се једног дана то остварити.

Одабрали сте као будући позив једну хуману професију - медицину. Шта бисте истакли као занимљивост из досадашњег школовања?

- Учествовала сам у такмичењу из "прве помоћи" које је организовала наша школа, које је одржано на Чардаку. Ми смо такмичили, али смо као организатори глумили повређене. Била сам "повређени бициклista" у саобраћајној несрећи и глумила сам затворени прелом кључне кости. Било је напорно, али то је била одлична прилика да сагледам своју будућу професију из другог угла. Сада са нестриљењем ишчекујем праксу у болници, која почине од марта, јер до сада, због короне, нисмо могли то да радимо.

Милена Јовишић

**КУПУЈЕМ ЗЕМЉУ
У СТАРЧЕВАЧКОМ АТАРУ**

ПЛАЋАМ ДОБРО!

Телефон> 063/341-780

ЕКО: Рециклирај!

Мара Паулић рециклира

□ ЕКОЛОШКА АКЦИЈА ТРАЈЕ > Месна заједница Старчево наставила је сталну акцију прикупљања рециклажног материјала (пластични затварачи - чепови) у склопу заједничке акције "Чепом до осмеха". Седма тура чепова је предата, а прикупљање нове, осме, је у току. Акција се наставља и даље! У ајнфорту зграде Месне заједнице налазе се рециклажне кутије у које и ви можете одложити чепове и на тај начин, рециклирајући, учествувати у овој трајној акцији која за циљ има и хуманитарни карактер.

Часови метемматике

за све узрасте (основце, средњошколце и

студенте) Моб: 060/663-356

Долазим на позив!

Лудаје

Банаћ је био познати ћо узгоју лудаја, па тако и Старчево.

Старчевци су познавали две врсте лудаја и оне су се најчешће узгајале. Оне сиво-беле обично су се садиле на крајевима њиве где се садио и босијан и најчешће су се користиле за јело, док су се оне друге жуте наранџасте најчешће садиле на њивама где се садио кукуруз, а највише су се користиле за прехрану свиња и осеталих домаћих животиња. Као и сваки усев који је дозрео током јесени тако су се и лудаје дотримиле кући, па док још није било мраза, слободно су се послагале негде ћо дворишту како би још мало одстапале и биле укусније како за јело тако и оне за животиње. Ако су мало дуже стајале, а претио је мраз, стремале су се ћо неку шују и важно је било само да ћо њима директно не пада мраз.

Оне жуте, обично смо рекли, "свињске лудаје", давале су се свињама или онако пресне или су се скувале у кошљу па се онда замесило мало шрица, па су свиње боље јеле, а и добро су се дојиле. Ми деца, радо смо се бавили око тих лудаја јер смо чекали да скупимо коштице, па их у крај штормета или у рерни осушимо или мало ислечемо и ево ужитка за ћирицање. Поред ћоху и храли смо се с тим лудајама тако што смо их дубили изрезивали очи, нос и назубљена усха, па би унућира пред вече утапали свећу и такве као старишила стављали на зидове до улица и на ћај начин љлашили пролазнике. Ово није било везано као данас за тако звану "ноћ вештица", јер ми деца за ћо помодарство нисмо нити знали. Дубљење ових лудаја није било штета, јер већ су прадан су ћојеле свиње.

Од коштица лудаја, ако их је било јако ћуно, могло се добити и уље, тако што би се коштице мало ис текле, самлеле и онда би се искувале с водом. Уље је једносоставно исиливало на ћовишину. У Старчеву је била фамилија која се бавила производњом уља, ћој. текли су олај. Оштуда је и њихово штапичнаме Олајица.

На сиво-беле лудаје се ипак више пазило, јер је ћо била људска храна, и лудаје су кроз зиму биле саславни дио јеловника многих старчевачких фамилија. Током касне јесени, а и током зime, обично једном недељно на јеловнику је било нешто од лудаје. Најједносоставније је било да се лудаја изреже на комаде и да се такви комади наћурају у фуруну или у рерну и ис теку, па би тако били укусна вечера. Мало боље јело било је кад се лудаја на секла на љошке и љошке посложиле у ћешију, мало по маслине и све се ис текло или у фуруни или у рерни. Најфинија је била она корица што се уловила одозго. Ово јело је могло бити само и обично се стремало за ручак.

Нешто што је пролазило и као главно јело и као колачи била је лудајница. Лудајница се ради и радила се од шељено г шешира, тако да се оба распене ћеко целог асфала, а шеширо постојано прозирно. Под једну стапану се посте наредане лудаје, посте се шећером и циметом, мало се по маслине распене маслини, завије у ролну и посложије у ћешију, текло се у фуруни или рерни. Од окрајака шешира прегаљи се већици који су се укували у парадајз-чорбу, па би парадајз-чорба и лудајница био добар ручак.

Но, дошли су нова времена. Ово може бити некоме ћо сећаник на дејтињство, некоме реცеји, а некоме идеја ако не зна шта би за ручак или вечеру. Свакако не заборавиће на традицију, а лудаје су и здраве у сваком облику.

Ако их немате код куће, надам се да их на тијаци има, а и шеширо не мораће развлечиши, можеше и коре кушиши.

Нека вам је на здравље!

Здрави и весели били, ваши
Винко Рукавина

Агови и дида прошетали

Један стари локални обичај који се одрао до данашњих дана је ове године обележен у уторак, 21. фебруара. По овом обичају, на покладе се сакупљају "агови" како би отерали зиму са банатских поља. Као први, појављују се најмлађи или деца, сутрадан омладина, а трећег дана машкара - "дидови", или старија популација. Проплеле године су нашим местом пропшетали "мали агови", а ове године су се организовали само "дидови". Неколико старијих мештана су целог дана обилазили Старчево уз необичне маске и звоњаву. С обзиром на то да је читавог дана било лепо и сунчано време, изгледа да је успела акција "терања" зиме.

Напоследку, како то традиција и налаже, вечерњи сати резервисани су за дружење у Дому културе, када "дидови" сабирају утиске и конзумирају оно што су у току дана добили од домаћина по Старчеву.

П. С.

Традиција је злата вредна

Цвећара Нина 04

Матије Гупца 2а Старчево

ТУ СТО ЗА СВЕ ВАШЕ ПРИЛИКЕ

* свадбене и рођенданске декорације **
балони хелијум * цветни аранжмани *
свеће за крштења

И ЈОШ ТНОГО ТОГА!

Вршимо доставу на жељену адресу
Тел 065/463-64-32
и 066/631-53-22

Хуманост Небојше Ђорђевића

Захваљујући хуманости многих људи бројни животи су спашени, а о тим хуманистима се мало зна. Један од њих је и наш суграђанин Небојша Ђорђевић Деба, добровољни давалац крви, који је своју хуманост на делу показао чак 48 пута и то давањем крви, крвне плазме и крвних зрнаца. Први пут је дао крв на одслужњу војног рока, а каже да је спреман то да чини док га здравље служи. За тај свој досадашњи учинак недавно је добио и захвалницу.

Ђорђевић истиче да му је главна мотивација да изнова даје крв то што зна да некоме спашава живот и то што на тај начин редовно контролише своје здравље. На страну то што се добијају два дана плаћеног одсуства са посла и ослобађа од плаћања партиципације. Тако је овај Старчевац постао редован посетилац панчевачког Црвеног крста, а и у Београду је на листама давалаца који се позивају када су некоме хитно потребне одговарајуће компоненте крви његове крвне групе (Б позитивна).

Небојша је вишеструки давалац

Буди и ты добровољни давалац крви

Кажу да крв вреди колико и живот који је том крвљу спашен. Једном јединицом крви могуће је забринути три болесника. Кратким систематским прегледом пре вађења крви и анализом дате крви, давалац проверава своје здравствено стање. Све здраве особе мушки и женски пола од 18 до 65 година могу дати крв, а да би било доволно крви у нашим болницама, доволно је да то чинимо два пута годишње.

Осмомартовски базар

□ Као и ранијих година тако и ове, Месна заједница Старчево и ЈКП "Старчевац" приређују "осмомартовски базар" на Тргу неолита. Базар ће бити одржан у уторак и среду, 7. и 8. марта, а посетиоци ће моћи да купе цвеће, цветне аранжманде и предмете из домаће радиности. Излагачи који су заинтересовани да обезбеде бесплатну тезгу за предстојећи базар, могу се јавити Месној заједници на број телефона 631-144.

GLIGORIĆ STAR

PАНЧЕВАЧКИ ПУТ 32 СТАРЧЕВО

tel. 013/631-129; mob. 060/633-70-71

**SVE za vas
i vašu kuću!**

- * SVE za grejanje
- * SVE za struju
- * SVE za vodu
- * SVE za fasade
- * SVE za gipsarske radove
- * blokovi, cigla, građevinski materijal
 - * cevi, profili
 - * šrafovska roba
 - * okovi
- * bicikle i prateća oprema
 - * akumulatori
 - * lakovi, farbe
- * žice i komponente za ograde
- * MIKS MAŠINA (miksovanje boja)
- * sijalice za automobile i kamione
 - * Brisači šoferšajbne
 - * Posuđe metalac

R R GLASS

Maršala Tita 61a STARČEVO	radmila.rrglass@gmail.com	013/632-486 063/89-10-368 063/70-81-288 066/95-61-521	

- * Производња и уградња ауто стакала свих врста.
- * Тракторска стакла
- * Стакла за грађевинске машине
- * Застављивање грађевинских објеката
- * Резање стакала на меру
- * Полице, витрине, столови

PRODAVNICA

N₂M

Vuka Karadžića 34 Starčevo

- rinfuzna roba
- prehrambeni proizvodi
- smrznuta roba
- voće i povrće
- i sve drugo za vaše domaćinstvo

U VAŠEM KRAJU I ZA VAS!

КУЛТИватор

историја, култура и млади

уређује: Данијел Мергел

Историја

Предратни МИТИНГ (2)

"Ленка Брајац изрецитовала је овом приликом песмицу. Ево доћомо и ми - другарице миље од златног класа китице смо свиле. Примите вође; То нек вам је симбол јер у њему је сељакова мука и бол. То је наше цвеће што китимо свет, Војводина храни - цео свет. Кроз њега вам поздрав шаљемо наш, будите увек веран тумач наш. Живили вође много љета! И ову песмицу као и поздрав који је изговорила на улазу у село мала Перакова саставио је сељачки песник и борац за сељачка права Миша Брајац. Сви се гости и говорници пењу на трибину која је украшена дивним хилдимовима и заузимају своја места. Одједном, када је збор требао да почне музика засвира познату војвођанску песму "Срем, Банат и Бачка три срца јуначка". Претседник војвођанског крила Удружене опозиције др. Костић а за њим и цео збор прихватају песму и на глас је певају. Сазивач, претседник и главни организатор збора Миша Брајац сељак из Старчева отвара збор и даје реч др. Милану Костићу.

Др. Костић отпочиње говор речима: Браћо Војвођани! Драги Банаћани! Песма која је мало пре одсвирана и коју смо ми сви једнодушно отпевали, најбоље казује зашто се ја Сремац налазим овде у лепом банатском селу Старчеву. Ни ја, ни остали пријатељи нисмо дошли овамо да помажемо. Ко има вођу и борца као што је Дуда Бошковић оном не треба помоћи ни са

које стране; ми смо дошли да покажемо да су "Срем, Банат и Бачка, три срца јуначка", да покажемо да смо три срца која куцају једнако и осећају исто. (Урнебесно клицање и узвици живео Костић!) Увек смо ми волели српство и певали му. Ко се од старијих другова не сећа оне наше омиљене песме из младости Где је српска Војводина, у Банату, Бачкој или Срему, није тамо, није већ у души Србије. Певали смо о српству под највећим притиском непријатеља. У свим својим иступима Војводина је осветлала образ роду своме. Ни српство ни југословенство неће се никад постићи онога што је Војводина радила и што данас ради. Данас Војвођани иступају сложно у борби за слободу и једнакост - а сваки овакав наступ може само да послужи добром гласу нације (Тако је! Живео!) Свест о дужностима према народу и према родном крају која се најпре јавила баш у овим банатским срезовима, та свест прелази и на друге срезове и на друге крајеве наше, она је данас успела да ухвати дубок корен у читавој Војводини (Живела Војводина!) Враћа се на стварање Сељачко демократске коалиције. Помиње њене творце који су морали да поднесу највеће жртве да би показали оправданост основних начела свога програма који базира на томе што тражи владу сељачког народа и равноправност за све. (Слава Стјепану Радићу!) Већ тада је проглашено начело да треба волети и своју ужу отаџбину. Нема будућности Југославије у којој нису једнаке и задовољне све покрајине наше, а свака наша покрајина биће најзадовољнија ако њоме

управљају њени рођени синови; они познају најбоље њене муке и болове, они ће најбоље знати и да је лече и да је задовоље (Тако је!) Ово се односи на Хрватску, али исто тако и на Војводину. Ми смо демократе по убеђењу, те исповедајући начела демократије тражимо да народ влада сам собом свуда почев од општине до скупштине. Ми смо демократе и хоћемо да дамо свима народностима она иста права која ми за себе тражимо. Наша је земља сељачка, наш је народ демократски расположен и за то ми тражимо да овом земљом влада сељачка демократија. Већ само име јасно казује да ми хоћемо владавину сељачког народа. Међу вас долазе разни политички шпекуланти и причају како ми радимо на расулу (Није истина!) Цитира речи др. Мачека који је рекао да Хрвати без Срба неће никуда. О православном Божићу Мачек је поздравио Србе. Они исти људи, који су до тада викали и бунили се, зашто Мачек поздравља само своје Хрвате. Ми хоћемо хлеба и слободе (Живео!), хоћемо једно и друго, једно с другим, што је казао онјаш наш пријатељ из Шида "удробљено" (Тако је! Живео Костић!) И кад не би имали никаквог програма, а ми га имамо, ми би програм имали, јер на нашем челу стоји човек који је својим радом у прошлости био оличење најбољег и најидеалнијег програма, за то се свуда већ пева: "Војводина није среће худе, док је води Бошковић Дуде." (дуготрајно пљескање и клицање поздравља крај говора др. Костића)"

(наставиће се)

Упознајмо се...

Како се зовеш?

- Петар Стојић.

Како те зову?

- Цопе.

Кад си рођен?

- 2. децембра 2008.

У коју школу идеш?

- ОШ "Вук Стефановић Караџић".

Ближи се матура. Да ли ти растанак тешко пада?

- Не!

Наставници које ћеш памтити?

- Весна Рајић, Александар Виг, Љиљана Симовић, Александра Стојковски.

Коју средњу школу намераваш да упишеш?

- Машинску.

Шта радиш у слободно време?

- Слушам музiku.

Коју музiku слушаш?

- Џез.

Омиљена песма?

- "Шумице генг", а извођачи су Илке, Трајке, Секси, Армани и Биба.

Омиљена певачица?

- Цеца.

Најдражи стих?

- "Мотај, лижи, лепи, пали, вуци, вуци."

Шта ти је важно у музici?

- Добар спот.

Шта те опушта?

- Кревет.

Шта гледаш на ТВ-у?

- Спорт.

Шта не гледаш на ТВ-у?

- Ријалити програме.

Омиљени филм?

- "Олуја".

Омиљени глумац?

- Мараш.

Омиљени спорт?

- Џудо.

За кога навијаш?

- За "Црвену звезду".

Где излазиш?

- У центар и у двориште.

Шта је за тебе љубав?

- Ништа, ваздух.

Шта си као мали хтео да будеш кад одрастеш?

- Пилот.

Чега се плашиш?

- Висине.

Шта ти смета код других?

- Тврдоглавост.

Твоје врлине?

- Лепота.

Твоје мане?

- Немам их.

Најбољи другови?

- Матеја, Трајке, Крле, Лука.

Најбоље другарице?

- Вања, Бека, Лара.

Шта би поручио младима у Старчеву?

- Тренирајте и живите најбоље што можете!

Поезија нашег суграђанина Мирка Алексића

Књижевно вече Старчевца Мирка Алексића, одржано у "Боему" последњег јануарског дана изазвало је велико интересовање публике. Том приликом промовисана је његова прва збирка поезије насловљена са "Песме писане душом", али песме Мирка Алексића први пут су објављиване још осамдесетих година прошлог века.

Мирко Алексић од 1959. године живи у Старчеву, а прве песме је написао још у родним Врапцима, засеоку села Брњица код Сјенице, где је рођен 1947. године. Књижевно вече овог времешног горштака, заљубљеника у поезију и шах, отворио је Дарко Јешић, директор Дома културе, пригодним говором, а нешто касније је и прочитao једну Алексићеву песму. Кроз остатак вечери присутне је исклучиво водио Драган Петковић, књижевник из Јабуке, а стихове су читале Емина Хилић, песникиња из Панчева и Бојана Алексић.

Песму о Старчеву, написану пред ову промоцију, присутој публици је прочитао сам аутор.

Међу Алексићевим песмама доминирају љубавне, али и сатирични, родољубивих, чак и оних у којима су животиње главни јунаци - својеврсне поетске басне. Прве своје песме је писао још у основној школи, по угледу на старијег брата, а како су настала касније ове објављиване, Алексић каже:

- Како сам постајао све старији, како је живот постајао све тежи, долазио сам све вишег у искушење да пишем. Песме су ми давале стимуланс и олакшање за душу и много боље сам се осећао кад напишем песму. Скоро све моје песме су аутобиографске, објаснио је Алексић.

Драган Петковић, коферансије ове вечери, дао је кратак осврт на поезију овог Старчевца и рекао:

- Мирко Алексић се труди да без превише

Књижевно вече

песничких алата извеше један "Вилеров гоблен" разних боја, мириса и осећања. Оно што је мене као књижевника и човека од пера одушевило је језик којим Мирко пева, јер он чува изворни језик поднебља одакле је дошао иако је дуго овде у равници. У његовим песмама се уочавају одлике романтичарских песника, али и извесни покушаји постмодернистичког духа. Оно што одушевљава је Миркова дивна енергија, способност да буде алегоричан и сатиричан, да пише другачије од осталих.

Дивно је читати поезију човека који није ни знао да је песник док му се поезија није десила. Верујем да ћемо ускоро читати још нешто из пера Мирка Алексића јер познајући горштаке, они су врло плодни, али нам врло скрто показују то што стварају - закључио је Петковић.

Вече је завршено с ауторовим потписивањем књига, а новац је Алексић наменио у хуманитарне сврхе, односно за излечење једне младе мајке.

Милена Јовишић

О баштини једног народа

Промоција књиге "Хрвати у Банату, досељавање, традицијска баштина, идентитет" уприличена је у недељу, 29. јануара, у галерији "Боем" Дома културе у Старчеву.

Том приликом је представљено прво дело, како аутори кажу, о једној од најмање познатих и истраживаних заједница. У том подухвату учествовало је и неколико казивача из Старчева, којима су након представљања књиге додељене захвалнице.

Катарина Челиковић, в. д. директора Завода за културу војвођанских Хрвата, каже да је ово дело плод двогодишњег истраживања десет студената загребачког факултета - одсека за етнологију.

- Ту су и радови других истраживача, који су се потрудили да дају историјски преглед доласка Хрвата пре 300 година. Показало се да

хрватске културе у Банату и та како има, пре свега у виду припадности Католичкој цркви и неким од обичаја, као што су они у време поклада. Рецимо, свињоколи нису служили само како би била направљена нека кобасица и шунка, већ су то била и друштвена дogađања, када би се окупили чланови фамилије, комије и пријатељи, а неретко би било и музике. Сведочили смо и како се некада живело уочи великих празника, када је, примера ради, прављен божићни колач, који је приказан и на насловној страни ове књиге, уз божићну грому и ношњу банатских Хрвата - каже директорка.

Она додаје да су у монографији обухваћени и начини прослава, од крштења до сватова, као и сахране, а записане су неке од песама певане на спроводима. Међу бројним старим фотографијама место је нашла и једна на којој је стара старчевачка фамилија.

СН

Традиција и култура

Радно време музеја у марта

□ Старчевачка музејска поставка "Старчевом кроз векове" и пратећа изложба старијих разгледница "Кроз прозор XX века - разгледнице" током марта биће доступни посетиоцима у следећим терминима: **УТОРАК и ЧЕТВРТАК: 11-14 сати, СРЕДА и ПЕТАК: 12-15 часова, НЕДЕЉА: 13-16 сати.** Уколико желите да посетите старчевачки музеј ван наведеног времена биће довољно да се најавите на бројеве телефона 013/631-144 (током радних дана) или 063/56-57-52 који је стално доступан.

□ Музеј Старчева који представља ове просторе у време млађег каменог доба и у време Банатске војне границе отворен је пре две године. Честе посете музеју оправдавају идеју и напор да се овакав простор пружи на располагање посетиоцима.

Београђани су чести гости нашег музеја

Током зимских месеци и поред празника старчевачки музеј није остао заборављен кад су у питању посете заљубљеника у прошлост жељних нових открића. У 2023. години их је дочекала и употпуњена поставка са новим експонатима у делу "пољопривредни алати и машине", што је додатно обогатило садржај старчевачког музеја.

Међу посетиоцима протеклих недеља било је, како Старчеваца, тако и гостију из далека. Међу њима и једна тројчлана породица из Бугарске, али свакако најчешће "са стране" свраћају Београђани који су, сада се може рећи, редовни посетиоци старчевачког музеја. Тако су недавно о старчевачкој култури вишне информација добили и наши гости, иначе Земунци, који сада своје пензионерске дане проводе у мирном крају између Авале и Космаја. Недавно су посетили винчански музеј, а сада су се обрели и у

нашем месту. Нису крили одушевљење оним што су видeli и чули о старчевачкој култури, Банатској војној граници и данашњем Старчеву. Уз шольцу чаја, по завршетку скоро двочасовног обиласка музеја, Милош Блечић је с нама поделио своје импресије:

- Одавно смо имали жељу да дођемо код вас у Старчево, и сто нас! Оно што смо видели је изнад наших очекивања, не само када се ради о поставци, већ и оно што смо могли да видимо обилазећи центар Старчева. Захваљујући живој речи водича, добили смо бројне информације и освежили оно што смо већ знали. Заинтересовала ме је и изложба стarih разгледница, то је живот, оне тако лепо могу да покажу како се некад живело и комуницирало - истиче Блечић.

Његова супруга, Славојка, је додала:

- О неолитском Старчеву смо чули из новина, телевизијских емисија и из наставе, али све је то није до-

Посетиоци

вольно да човек повеже тај цивилизацијски развој на нашим теренима и отуд жеља да та сазнања употпунимо. На мене је највећи утисак оставил рельеф из римског доба који је нађен овде, на подручју Старчева, напомиње ова посетитељка старчевачког музеја.

И Милош и Славојка су једногласни у жељи да поново посете Старчево али овај пут са децом, унуцима и пријатељима. Желе да искористе

"дневен туру", односно це-лодневну организовану посету нашем месту која укључује, поред обиласка музеја, и упознавање са историјом обе цркве, посету ергели конја и банатски ручак у "Ђерму". Задовољство је када људи понесу позитивне утиске из нашег места које желе да поделе са другима и да се опет врате. То је прави подстицај за наставак рада на туристичкој понуди Старчева.

M. J.

Серијал песничких вечери у Дому културе

Крај јануара и читав фебруар у нашем Дому културе обележио је низ књижевних вечери песника из Београда, иначе истакнутих чланова Удружења књижевника Србије (УКС). Галерија "Боем" је тих вечери била испуњена до последњег места, не само домаћом публиком, већ и гостима из Панчева и Београда. Гроздана Црепајац, дугогодишњи члан Удружења књижевника Србије је спона између овог удружења са традицијом дугом 118 година и Старчева, што је резултирало серијом књижевних вечери на задовољство старчевачких поштовалаца писане речи.

Љубитељи поезије су имали част најпре да се упознају са опусом Чедне Радиновић Лукић, песникиње из Београда у уторак, 24. јануара. Нешто више о ауторки рекла је Гроздана Црепајац, песникиња из Старчева, а публика је у остатку вечери

уживала у надахнутој интерпретацији стихова из до сада пет објављених књига ове поетесе које су говориле сама ауторка и неколико књижевница из Београда. Чедна Радиновић Лукић је председница Савеза књижевника у отаџбини и рассјају за Београд и потпредседница СКОР-а за Србију, а овом приликом је најавила оснивања огранка овог савеза у Панчеву.

Затим је, 2. фебруара, уследило књижевно вече Гроздане Лукић Лалић која до сад има објављених пет збирки поезије и један роман. Стихови, које су присутни чули, изазвали су плиме емоција и велике аплаузе. Гроздана Лукић Лалић је генерални секретар Удружења књижевника Србије и носилац је пројекта "УКС- млади долазе" где на трибинама окупља младе писце из Србије и дијаспоре. Ауторка организује и књижевне караване, а приређивач је и уредник укупно 42 књиге прозе и поезије у седицији "Алфа", радила је у "Књижевним новинама" и још много тога.

Мајо Даниловић се, 16. фебруара, представио Старчевцима поезијом из његове три књиге. Својим упечатљивим наступом у интерпретацији поезије овај надахнути песник држao је пажњу публике у сваком стиху. О Маји Даниловићу су говорио је Видак Масловарић, књижевник, новинар, публициста и критичар. Посебност ове књижевне вечери је то што је домаћин од својих гостију тражио да читају своје песме, а поред поменутих, то су учениле и песникиње Славица Шешум из Београда и Гроздана Црепајац.

Љубитељи поезије који су пропустили ове песничке вечери, могу посудити књиге поменутих песника у домској библиотеци и упознати неке нове поетске светове. Наставак представљања опуса београдских књижевника биће настављен и у наредном периоду.

M. Јовшић

Са једног од књижевних догађаја

Љубица Јовановић, чланица Удружења жена Петострука победница “Колача“

Још од далеке 2002. године кафана “Ђерам“ (отворена сваког дана од девет до 23 сата), оаза мира смештена на месту где се Панчево улива у Старчево, синоним је за добар првак и уживање. То је идеално место како за пословне саслушке, по родичне ручкове или дружење с пријатељима и вољеном особом, тако и за незаборавне вечерње журке уз табураше.

Број гостију се из дана у дан увећава, што је најбоља оцена нивоа услуге, несвакидашиње пријатног амбијента, укусних залога и љубазног особља. У предивној цвећној башти и појло уређеној унутрашњости, декорисаној бријљиво одабра-ним репиром мешавина, уз специјалистичке куће и боштану понуду шећера, уживање сва чула. У “Ђерму“ постоје вај-фај мрежа и два плазма телевизора, а постоји и модуљност која преме хране по поруџбини, као и организовање прослава до сјај места, по повољним ценама. Четвртина поједи-ните резервисан је за јела из коштића, а очекују се и нова кулинарска изненађења. Ова кафана ће у рубрици “Кафени-сање у Ђерму“ бити домаћин и бројним занимљивим Старчевцима...

Екслузивна гостија препознатљиве рубрике текућег броја “Старчевачких новина“, Љубица Јовановић, рођена је с презименом Цветковић, 20. августа 1964. године у месту Чашка у Титовом Велесу, као најмлађе шесто дете мајке Петре и оца Ђорђа. Након што је завршила четврти разред у родном селу, преселила се у место у близини Скопља, где је живела све до удаје и долaska у Старчево 1985. године.

Отада је у браку с Милорадом, а има синове Николу (36) и Владимира (34) од којих је добила петоро унука - Андреја (11) Огњена (8) и Богдана (6), као и Хелену (9) и Митру (1).

Цео живот је давала све од себе као домаћица, супруга, мајка и бака, а 18 година је радила у “Pacy“.

Како је одрасла мала Љубица?

- Родила сам се у насељу Чашка у Титовом Велесу и тамо живела све до 4. разреда основне школе. Детињство сам проводила у скромним условима, као и многи у оно време, али смо некако сви били срећни и задовољни. Сам Велес био је релативно велики град и

у главном равничарско подручје, док је околина била и помало брдовита. Родитељи су се заједнички бавили производњом дувана, а отац је радио у пољопривредном комбинату, док је мајка била домаћица и бринула се о нама и кући. Како нису имали земљу, морали су да је закупљују. И тамо су гајили дуван, као и многи други у нашој околини, јер је то било плодно тле за узгој те биљке. Међутим, није било нимало лако радити тај посао. И док су старији брали дуван, ми млађи смо га низали. По цео богојевни дан тако смо провлачили иглу и конац кроз листове, што је било напорно и монотоно. Поред борбе за егзистенцију, нашло би се и нешто слободног времена за жумурке и ласиће, а било је и несташица, али све у складу с неким редом, који је тада владао. Тако да сам као дете била веома послушна и све старије од себе беспоговорно слушала од родитеља до брата и сестара, почев од најстарије, која је била 1955. годиште, али је нажалост умрла, као и још једна од њих пет. Све у свему, другачије је било, тада су постојали ред и поштовање, па се, рецимо, за разлику од данас, знало да када дође гост дете мора да се склони.

Пресељење у Скопље...

- Школу смо имали у селу, које за оне прилике није било тако мало, па је било дољно деце за одељења по сваком разреду. Завршила сам основну с просечним успехом, а у међувремену смо прешли у Скопље код деде у село Мравина на 15 километара од главног града Македоније. Ту се наша материјална ситуација променила набоље, јер је смо имали више земље, а самим тим и више могућности. У Мравину смо најпре прешли с мамом, док је тата остао у Чашки до пензије и касније нам се придружио.

Младост...

- Могли смо да изађемо, углавном у неке дискотеке и то најдуже до поноћи. Али не када смо ми хтели, па тога било често. Тако да сам рано сазрела и око маме постала добра домаћица. Прво што сам учила је спремање зимнице, пре свега од паприке, јер код нас је био најпопуларнији ајвар, који се тамо донекле различито припрема. Најпре се испече паприка, лепо са-меље, добро се испржи, па се дода мало першуне и белог лука и онда то буде веома укусно и квалитетно. Ми из оних крајева били смо познати и по роштиљу, пре свега по добрым ћевапима, у које иду свињетина и јунстрина. Ту су и гибанице и зелник, који ја рецимо правим нешто као бурек: најпре ставим једну кору, па фил и онда пребацим другу кору. Највише га правим са спанаћем, који најпре исперем, посолим и оставим да мало одстоји, а онда додам јаја и сира. С друге стране, правим тесто, у које наравно иде брашно, соли и вода. Све то замесим рукама, јер не радим ништа варјачом. Месим од 10 до 15 минута, а онда оставим пет минута да се мало одмори. Потом развијам питу на асталу, на који сам претходно ставила столњак. Све се то заједно повлачи део по део и додаје фил. Након тога, смота се и

ПАНЧЕВО ТО ЈЕ КАД СЕ ВРАТИШ, А У КАФАНУ “ЂЕРАМ” ТРЕБА ДА СВРАТИШ

* СПЕЦИЈАЛИТЕТИ ДОМАЋЕ КУХИЊЕ

* ОРГАНИЗАЦИЈА ПРОСЛАВА

* ТАМБУРАШИ

* РЕЗЕРВАЦИЈЕ 062 478 394

кафана
ђерам
старчево

пече до 25 минута на 180 степени и то је то. Моји највише воле питу с киселим купусом, који се претходно мало препржи.

Долазак у Старчево...

- Средином осамдесетих година прошлог века, дошла сам први пут у Старчево, у госте код сестре, која је већ ту живела у Улици 7. јула. Када сам први пут била баш се догађала такозвана *сопцијалистичка слава*, а тада је поред рингишпила и других вашарских понуда, било је и много шатора с музиком и самим тим много добре атмосфере. И тако сам преко сестре случајно упознала Милорада, с којим сам убрзо почела да се забављам. То је трајало годину дана и за то време писали смо писма једно другом и повремено се виђали. Онда је Милорад дошао код нас на договор и после тога смо се сам преплала код њега. Он је у ове крајеве дошао с Косова 1983. и најпре становao у Панчеву, да би онда прешао у Старчево, у Наделску улицу, где и данас живимо. Радио је најпре у "Антикору", па у "АЗОТАРИ" до пензије, али и сада ради у "Аксу" као одржавање, док сам ја углавном бринула о кући и деци.

Комшијук...

- Када сам се дошла у Старчево, баш ми се допало, јер је било много могућности. А лепо су нас прихватиле и комшије, пре свега Пејићи, Јеленко и Софија, која ми је много помогала, пре свега што ми чувала децу, а и ја сам се трудила да јој узвратим и њој на разне начине. Изузетно добар односа увек сам имала и са Аницом Јовић, Милосавом Ђокић, Маријом Добрић...

Славски колач...

- Од почетка, пре више од десет година, почела сам да се такмичим на манифестији "Избор за најлепши славски колач", пре свега због сестрића Жељка Јовановића, који је тада то организовао и позвао ме да учествујем. То ми није било страно, јер сам од малена уз маму била активна око прављења колача, иако тада нисам могла да правим те фигуре као данас. Једноставно, волим то да радим, иако је много труда и пажње потребно за те шаре, које правим ручно,

без модлица. Што се колача тиче, у њега иде млака вода, па мало соли, квасац и брашно. Тесто треба да буде средње тврдо, а онда одстоји у суду док не надође. Потом га размесим и оставим да поново надође. Подвлачим да све фигуре ручно обликујем, а од тих украса буде голуб, грожђе, књига, буре... Ове године сам победила, као и прошле, а укупно пет пута, док сам једном сам била друга.

Удружење жена...

- Активна сам већ три године у старчевачком удружењу жена "Неолит" и лепо ми је да се дружим са суграђанкама. Сада се чешће скупљамо у музеју, јер је наше просторије на другом спрату Дома културе тешко загрејати. Повремено идемо и у друга места, као што су Качарево, Јабука, Овча... Наравно, кад ко има времена. Када реч о недавној манифестији, било је много гостију, па је било много послана, јер смо правила све саме - од пите до колача.

Старчево данас...

- Волим Старчево нам је добро и има свега, па и места за дружење, за изласке, а нарочито је леп и центар у ту сврху. С друге стране, људи не би требало да бацају смеће на

Љубица Јовановић

разна места, као и да не ломе игралишта, јер то је направљено да се што дуже користи.

**Њена порука
Старчевцима и свим друшим
људима добре воље:**

- Да се што више друже и што мање буду на телефонима.

**дружио се
Јордан
Филиповић**

СТАРЕ СЛИКЕ СТАРЧЕВА

<https://www.facebook.com/groups/starcevo/>

□ Наш кутак намењен старим фотографијама Старчева у овом броју најстаријег локалног месечника, својим читаоцима доноси једну фотографију из породичног албума Марије Лексовић Тарлаћ. На њој су Паја и Јосип Лексовић, а фотографисали су се испред некадашње поште (данас је то клуб старчевачке подружнице Савеза инвалида рада, популарна "пензија") у Улици Бориса Кидрича, половином прошлог века. Иза њих, види се зграда Месне заједнице Старчево.

П. Андрејић

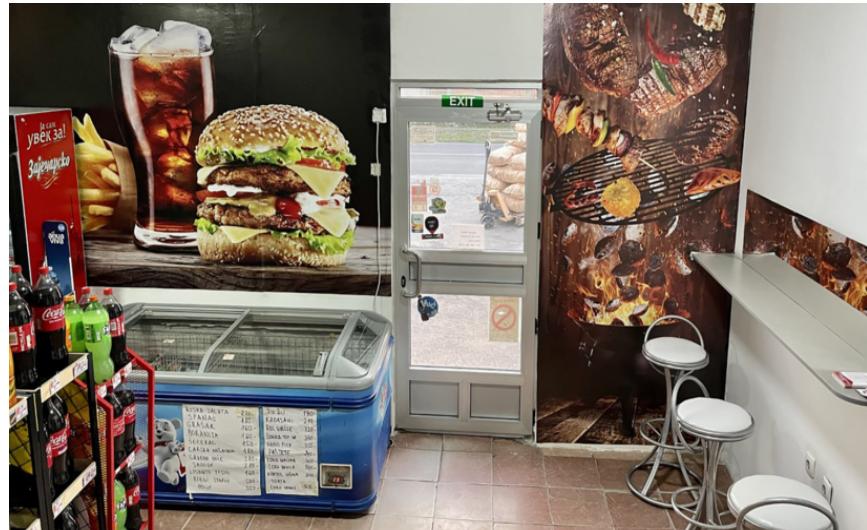
Свратите код Лукића

Све на једном месту у Ул. Иве Лоле Рибара 81а

* ПРОДАВНИЦА
мешовите робе

* ПРЖИОНИЦА КАФЕ

* РОШТИЉ на ћумур
врхунског квалитета!

ХРАМ РОШТИЉА!

Салате, пиће, уз повољне цене и уз нашу доставу.
А можете сести и јести у топлом амбијенту!

ИНФОРМАЦИЈЕ И ПОРУЦБИНЕ
064/125-72-30 и 013/633-545

* ПРАЊЕ ТЕПИХА
савременим машинама

* САМОУСЛУЖНА
аутоперионица

doo "VULOVIC"

Старчево, Лењинова 41
Тел/Факс: 013/631-032

ПОШТОВАНИ СТАРЧЕВЦИ,

код нас можете набавити по повољним
ценама следећу робу:

- * ЦЕВИ квадратне, правоугаоне,
округле и поцинковане
- * водоводни, санитарни, канализа-
циони и електроматеријал
- * електроде, брусни и резни алат
- * цемент, креч и беомал
- * гитер блок, монте, циглу и
бетонско гвожђе

Хвала вам што кућујете код нас.

trgovinska radnja
MAKİ JEDAN
kod ambulante

*РОВА ЏИРОКЕ ПОТРОШЊЕ

*ХЛАДНО ОСВЕЖЕЊЕ

РАДНО ВРЕМЕ 24h

ПИЛАРА КОРПА ШОП

Ул. Бориса Кидрича бр. 2

- * Ринфузна роба
- * Био-йројрат
- * Свеже и стрзнућо
боће и юобрће

НАШИ јуни рафоби
за ВАШЕ јуне кесе!

ПЕЧЕЊАРА

Код Луке

РАДНО ВРЕМЕ:

радним данима: 8-19;
суботом: 8-17; недељом: 8-13.

ПОРУЦБИНЕ: 063/709-7846

* суво месо * домаћа сланина * чварци *
* домаћа масти * печеница
* и јошмного домаћих производа!

**ПРАСЕЋЕ и ЈАГЊЕЋЕ УВЕК
СВЕЖЕ ПЕЧЕЊЕ**

Бориса Кидрича 12, Старчево

ИЗВИЋАШТВО

Фебруарска скаутска дружења

За све чланове Одреда у недељу, 5. фебруара, организован је посебан извиђачки састанак у виду вечери друштвених игара. Ова активност посебно је обрадовала извиђаче јер је циљ овог састанка био да извиђачи проведу време дружећи се, и да кроз смех, оснаже међусобне тимске односе. Најпре су састанак имали *полетарци* и *пчелице*. Најмлађи чланови Одреда, за почетак су се опробали у игри "диксит". Опремљени великим бројем карата, од којих свака има занимљиву или чудновату илустрацију, покушавали су да, помоћу задатих појмова, открију тражене карте, размишљајући о значењу које свака од карата може да има. Подељени у парове низали су се различити инспиративни коментари на карте које други треба да препознају. Затим су се поделили у две групе за наставак дружења. Једна група је играла игрицу која се у српском преводу назива "ум" а у којој је противник била сама игрица. Без причања, циљ је био поређати карте са бројевима од најмање до највеће, кроз стварање синхронизованости и "читања" ума саиграча, односно њихових карата. За то време, друга група је играла шаренолику игру под називом "краљевске домине". Брзо су се ставили у улоге краљева и краљица и извлачили различите домине са реурсима покушавали су да сагrade своје краљевство да буде што богатије.

На празнику мимозе

Извиђачи су се на kraju састанка почестили колачићима, што је био и завршни утисак вечери. Након њиховог одласка кућама, у просторије одреда су дошли млађи и старији извиђачи и планинке. Уз исте игрице, али у знатно већем броју, настављено је дружење до већ каснијих вечерњих сати. Оно што је одличковало овај други део вечери били су посебни доживљаји са много смеха које су асоцирале карте, или су смех узроковали сами учесници својим реакцијама на игре, што ће остати упамћено као анегдоте током наредног времена.

На овај начин неформално образовање показало се поново ваним сегментом општег образовања и као неодвојива допуна формалном, јер се грађење добrog односа и позитивни ставови према људима, ситуацијама или животу генерално не могу научити, већ се морају проживети.

Током месеца фебруара на преосталим састанцима скаута обрађивано је неколико тема. Полетарци и пчелице научили су синхронизовано певање још једне извиђачке песме. Песма под називом "Барамба" доста је стара или њене веселе речи и тон не застаревају, па су је млади скаути веома брзо запамтили и на kraju састанка гласно певали сами без читања текста. Наредног састанка, као припрему за предстојеће "фењер вече", када ћемо се

Друштвене игре

присећати извиђачких почетака, слушали су кратко предавање о настанку извиђачког покрета у свету и у Србији. Остatak састанка и леп несвакидашње сунчан и топао дан искоришћени су за шетњу и игру у парку уз разговор о предстојећој смотри скаута. Млађи извиђачи су се током састанака бавили обнављањем постојећег знања из сигнализације односно преноса порука помоћу засавица и такође су учили о историји извиђачког покрета.

Старчевци
у Херцег-Новом

У прелепом, сунчаном Херцег-Новом ове године је по 54. пут одржан "Празник мимозе". Одред извиђача "Орјен" био је домаћин скаутима из 29 градова са 327 учесника из Србије, Босне, Црне Горе и

Хрватске. Након више од деценије од последњег учешћа, три члана ОИ "Надел" обновила су ово искуство, на позив старешине поменутог херцегновског одреда Саше Ђедовића, који је увек сјајан домаћин. Садржајан предпоследњи фебруарски викенд био је испуњен многобројним концептима међу којима су највећу пажњу изазвали наступи Марије Шерифовић и групе "Нови фосили", наступима мажореткиња, фешти у Баошићима, берби мимоза уз гирице и вино и извиђачким такмичењима. Поред тога скаути су се опробали у караокама и уживали у маскенбалу. Одлично дружење и атмосфера, уживање у лепом времену поред мора тако је обогатило зимска дешавања старчевачког одреда.

Марко Ивошевић, Данијела Јајић, Марко Стјана

Кроки вести

⇒ Старчевачки одред извиђача припрема се за учешће на највећем извиђачком догађају у Србији ове године, а то је 11. извиђачка смотра Савеза извиђача Србије. Смотра ће се одржати у Зајечару од 22. до 31. јула 2023. године. Огледа се у виду кампа смештеном у парк-шуми "Краљевица", а садржаје преко 400 различитих шатора. У оквиру десет дана авантуре извиђачи ће се опробати у различитим радионицама у области живота са природом, тимског рада, науке, занатства и технике, културе и уметности, традиције, здравља и рекреације и учествоваће у активностима доприноса заједници.

⇒ Представници Одреда Марко и Јелена учествовали су 19. фебруара као гости на прослави пет година од оснивања Одреда "Звездан Недељковић" из Обреновца, са којима Старчевци у последње три године имају врло добру сарадњу.

Старчевачке бразде

Председављамо: Польочуварска служба

Увек будни

Польочуварска служба "SAB Protection" је преузела посао чувања атара у марту 2022 године. Иначе, польочуварска служба је задужена да пријављује и да спречава затеченс незаконите радње које се дешавају ван насеља, односно у атарима.

- Сарадња са руководством МЗ Старчево на завидном нивоу или увек може и мора бити. Надам се да ће сарадња бити настављена и у наредним годинама - каже директор польочувара Владимир Врцел

- Желео бих да истакнем изваредну сарадњу са представницима Месне заједнице Предрагом Станковићем и Петром Андрејићем који су расположени за сарадњу и помоћ кад год их позовемо а та сарадња је иста и у обрнутом смеру. Једни другима смо изашли у помоћ много пута у проблему спречавања прављења дивљих депонија мада толко има неодговорних суграђана да не може све ни да се исконтролише. Скоро смо пријавили и случај неодговорних польопривредника који су своје нјиве проширили скроз до путева и тиме угрозили функцију истих. Желео бих да апелујем на моје суграђане да не бацају смеће по атару јер на тај начин угрожавају здравље људи, животиња и највише упропашћавају и руже наше прелепо Старчево, каже польочувар Мата Нералић.

- Похвалио бих сарадњу са Зораном Козаченковим, председником Ловачког друштва и сарадњу са свим ловцима из Старчева са којима смо нон-стоп у контакту ради незаконите сече дрвећа у шумама и ветрозаштитним појасевима. У претходних годину дана смо имали четири случаја хватања дрвокрадица који су пријављени панчевачком МУП-у, са којим имамо одличну сарадњу. Велика помоћ је од ловаца који су стално у атару и који нам дојављују ако виде предступнике да би после заједно одрадили акције! Велики проблем је незаконита сеча дрвећа јер се тако угрожава станиште дивљих животиња којих нажалост има све мање. Трудићемо се да заједничким радом појаву незаконите сече спречимо у наредном периоду колико смо год у могућности, каже польочувар Митар Лукић, и додаје - Похвалио би и сарадњу са Добровољним ватрогасним друштвом и Дејаном Терзићем. Заједно смо угасили велике пожаре на три локације у последње две године. О сваком том случају је био обавештен и Петар Андрејић који је увек прискакао у помоћ ако је било потребно, истиче Лукић.

Неко је недавно исекао и украо љуљашке на излештишту код Надела. Нешто лепо што је направљено за наше најмлађе, да се играју, неко је упропастио. - Польочуварска служба је узела себи у обавезу да донира те две љуљашке, да их направи и поново постави на исто место. Челници МЗ Старчево и Риболовачко друштво биће обавештени кад буду донете љуљашке, да нам помогну да их заваримо, поручују польочувари.

У реону четири масеља - Омољице, Старчева, Иванова и Банатског Брестовица у служби је седам польочувара: Митар Лукић, Слободан Ожеговић, Горан Стаменковић, Мата Нे-

ралић, Небојша Лупинка, Владимир Мицковски и Драган Костић, који сложно и одговорно обављају свој посао и којима можете да се јавите увек у било време дана или ноћи. Телефон на који можете да пријављујете све незаконите радње у атарима је: 066/80-27-841.

Пчеларство:

Дани су дужи, око поднева температуре иду и преко 12 степени. У кошници пчеле силазе на полетальку и праве прве прочисне летове и извиђају околину. Траже први полен од леске. За развој младих пчела неопходан је полен (кажу стари пчелари полен је йчелињи хлеб). Добро би било да се у фебруару да на сатоноше и једна шећерно-медна са поленом погача за стимулативну прихрану, али може и рам са медом и пергом да се стави на сатоноше за стимулативну прихрану.

Друштво пчелара "Старчево" је активно са својим предавањима и едукацијом. За пеларе сваке среде, до 1. марта, у 18 сати вршиће се едукација за пчеларе са предавачима из околине, односно из Борче, са којима смо успоставили одличну сарадњу. Првог фебруарског дана у Свежаној сали Месне заједнице одржана је едукација, а у госте је, као предавач, дошао пензионисани полицијски инспектор и дугогодишњи пчелар, Радојко Константиновић из Крагујевца. Поред осталог, он је заинтересованим старчевачким пчеларима подробно обрадио две теме - у једној је објаснио значај коришћења квалитетног воска у производњи квалитетног меда, док је друга о производњи матица у сопственој режији. Предавање је било изузетно искрично и трајало безмalo два сата уз мноштво питања и одговора.

У зимским данима добар је чај са медом, а ујутру, за јачање организма, може и кашика јабуковог сирћета или половине лимуна, са кашиком меда и десетак капи прополиса, у чашу од 2 дл са млаком водом, помешати и попити.

Горан Стаменковић

Друштво пчелара "Старчево"

Воћарство:

Лепо време у фебруару, колико мами потребним радовима у воћњацима и виноградима, толико и забрињава прераним кретањем вегетативних сокова у билькама, па самим тим и измрзавањем пупољака још могућим и вероватним мразевима. Резидбес су већ у току, извлачење сувих и других резаних делова одмах за тим, па заштита бакарним препаратима са уљем. Можемо да кажемо да је сезона радова после св. Трифуна, почела..

Божидар Димић

Друштво десетилера, воћара и виноградара "Старчево"

МИНИТ
ХВАЛА ВАМ
што користите наше услуге!

ЗА ПСЕ ЛУТАЛИЦЕ позови Зоохигијену: 352-148

ВУКОВАЦ

Сторана ученика ОШ "Вук Ст. Каракић"

Радови ученика

Зимско јутро

Зимска јутра су хладна и небо је ведро. Не волим да устајем рано зими јер се смрзнем и не могу да устанем док родитељи не наложе топлу ватру.

Уживам да седим поред пећи и ослушкијем како пуцкетају варнице ватре. Када устанем, волим да попијем топло млеко са несвиком. Устајем углавном пре свих и док се разбуђујем волим да слушам звукове мојих петлова који кукуричу. Викендом, док нема школе, волим да прошетам магловитим улицама у мом крају. Овог јануара није било снега што ме је растужило, али да је падао уживао бих да се грудвам са мојим вршњацима, да правимо великог Снешка и да се спуштамо низ највећи брег на који је сваке године падао снег. Претходних година, када би почeo да пада снег, мој брат и ја бисмо гледали кроз прозор и сваку пахуљу бисмо посматрали док не падне у дебели бео снег. Ове године свако зимско јутро сам проводила са својом породицом, сласаним доручком који су углавном била јаја или суво месо које нам је тата осушио.

Зимска јутра волим иако су хладна, али волела бих да ми увек буду тако занимљива као ове године.

Сања Југа 5/1

Осануло је хладно зимско јутро. Пробудио сам се и устао из свог топлог кревета. Скочио сам на ноге са осмехом на лицу и јурнуо сам ка прозору наше хотелске собе.

Нисам могао веровати! Стao сам слеђен и шокиран! Нападало је чак педесет центиметара густог, белог покривача који се раширио преко целог игралишта, великог конјаркашког терена, као и фудбалског. Такође, пахуље и мраз су окитиле густе четинарске шуме и врхове грана листопадног дрвета који је био испред хотела. Кроз наш прозор чула се радост и граја деце која су нестриљиво чекала овај дан. Изашли смо напоље. Грудве су летеле као стреле и погођале децу и неки пут наставника и водича. Убрзо смо кренули у шетњу у којој смо видели огромно залеђено језеро, разне потоци и мале водопаде који су били свуда. Направили смо Снешка који се зове *Милутин* и задужили смо га да чува игралиште и хотел. Попели смо се на једно велико брдо и ту смо се санкали, ваљали у снегу, дружили се, правили фотографије и најбитније забављали се. Убрзо је, нажалост, почeo разнобојни залазак Сунца и тихо тмурно вече које је мање од дечије радости и доживљаја који су проведени у једном мом зимском дану.

Кад бих могао отишао бих било кад и било где да доживим још једну аванттуру са другарима која је испуњена зимском магијом.

Јован Вењац 5/1

Зимско јутро

Зимско јутро јуно радосни
сваком срећу доноси.
Деца кад устапају одмах на-
поље крену
и позову велику дружину.

Ујутру кад снег угледам
велика срећа у мени се буди,
свако дејте Снешка прави
и много се прати.

Јакна, каћа, све ме ћреје
док снег веје и веје.

Кад има јуно снега
најбоље је сиушићање
са великог брда.

Свако јутро
свој ђау у двориште
пуштим, прчи и скаче
док снег веје све јаче и јаче.
Зимско јутро јуно среће
и затио нико
пушкан биши неће.

Јана Ђирковић 5/2

... Најлепше је ћако да са ...

Од народних предања до научних сазнања

Писма дуђо у Србији није било,
а песама и притвори
у изобиљу.
Људи су шако учили песме,
а нико није знао да их пренесе.
Свако нештио своје дода,
и нештио друго џрода.

То је Вуку мноћо
шило на живце,
да би се досећио ћирилице.

Вук је по селу одмах пошао,
а убрзо до људи дошао.
Записивао је њихове песме,
а и учио их ћирилицу славну.
Збољ пошта заборавили су
прошлосћ давну.
Тада су Вука славили сви!
Као и дан данас сви ми.

Анђела
Појадић 5/2

Још одавно причао ми дека,
како се живело
с краја промилог века.

Писала се писма
с љубављу и штудом
није било свађе око комића
са најбољим другом.

Играла се деца весело и мило
а комију џера репик је било.
Сви су били срећни
насмејани лица
није било ових
беспилотних летелица.

Преносила су се знања
са оца на сина,
јородични џосао
био је милина.

Од свега пошта осетило је само
да се лећих времена присећамо.

Правила се џрела
и сакупљало честићо
и свако је знао где му је месићо.
Причале се народне
причe и песме
и свако је знао
шта сме или не сме.

Сада су дошли времена нова
та све с може и све се уме.
Чак и у Свемир ако џреба
и свако, сваког
може да разуме.

Спрахиња
Јаковљевић 6/3

Занимљиви одломци из романа

Робинсон Крусо има велику жељу за пловидбом иако су се његови родитељи противили томе.

Након неког времена одлучио је да крене са пријатељем. На тој пловидби задесила их је велика олуја и зато су морали да се усидре и сачекају да олуја прође. Вративши се у Лондон, срео је трговца којем је испричао колико чезне за путовањима по Земљи, па му је трговац предложио да крене са њим на пут. Недуго након поласка, трговац је умро, а дечак жалосно наставио путовање сам. Приближавањем Канарским острвима напали су их гусари, морнарски разбојници. Крусо је провео неколико година заробљен. Искористио је прилику и побегао, те се насељио у Бразил где је купио мало имање и почeo да живи мирним животом. На наговор трговца кренуо је у Африку да набавља робове. Њихов брод је погодила страшна олуја на којем је Робинсон био једини преживели. Када се пробудио схватио је да се налази на пустом острву. Провео је пуно година у самоћи. Једног дана је са суседног острва спасио дивљака од људождера коме је дао име Петко и који му је постао пријатељ. Заједно су проводили занимљиве тренутке, сназили се око хране и одржавали се у животу, маштајући како да се спасу са острва. Једнога дана појавио се брод на коме се десила побуна. Робинсон Крусо је помогао капетану да врати брод и тако зарadio пут у Енглеску.

Било би добро да је послушао родитеље, али је богатији за бројна искуства која су га коштала много година живота. Ову књигу бих свима препоручила јер је пуна занимљивих догађаја.

Јелена Лукић 5/1

ВЕСТИ из Школе >**Такмичење из математике**

Дана 4. фебруара, у ОШ "Јован Јовановић Змај" у Панчеву, одржано је Општинско такмичење из математике. На овом такмичењу учествовали су ученици наше школе од 5. до 8. разреда.

Читаоци**Посета библиотеци**

Ученици библиотечке секције одељења 5/1 дана, 9. фебруара, посетили су библиотеку Дома културе и галерију "Боем" како би се упознали са радом и садржајима које она нуди. Библиотека даје велики допринос образовању и васпитању као и да деца која немају могућност да оду до Панчева, овде могу поуздјивати и куповати књиге. Библиотекарка Сандра Ковачевић и директор Дома културе Дарко Јелић истакли су да се поред основне библиотечке делатности којом се бави, организују и многе друге активности у циљу промовисања књиге, читања, изложби... Ученици су били заинтересовани за књиге којих нема у школској библиотеци. Неки, који нису били чланови ове библиотеке, сада су се учланили.

Зимовање**Школа у природи - Дивчибаре**

Ученици наше школе су, од 10. до 17. фебруара, боравили у школи у природи на Дивчибарама. Шеснаест ученика 2/2 са учитељицом Славицом Козаченков и 22 ученика 3/2 одељења са учитељицом Дориком Журбан, провели су седам незаборавних дана у дружењу, игри, песми, играма на снегу и учењу. За вечерње активности био је задужен рекреатор Сале, који је за наше ђаке и другаре из ОШ "Бура Јакшић" из Панчева, организовао разна такмичења и журке.

Горео терен за кошарку!Згариште

У поподневним часовима у петак, 17. фебруара, на кошаркашком терену у школском дворишту дошло је до пожара који су проузроковали старији малолетници из напег места. Они су, наиме, из продавнице прекопута донели неколико картонских кутија које су запалили на сред терена. Када се ватра распламала они су спрејем појачали ватру која је захватила и подлогу од тартана. Срећа је да се у близини нашао пролазник, који је уједно и родитељједног од виновника овог немилог догађаја, и угасио ватру тако да је општећено само око један квадратни метар терена. Полиција је извршила увиђај и открила младе пиромане тако да је решавање овог инцидента на тужилаштву. Олакшавајућа околност је то да су родитељи малолетника прихватили кривицу и обећали да ће штету санирати сопственим средствима, тако да ће казна бити блажа.

- Апелујем на све који користе школске терене да воде рачуна о општем добру и интересу свих ученика и становника Старчева како се овакви инциденти не би никада више поновили, каже Саша Тасић, директор Школе.

- Свим потенцијалним изгредницима поручујемо да у ширем центру Старчева има више десетина камера, што у државним институцијама, што у фирмама, па чак и код приватних лица, тако да ће свако бити пронађан и адекватно кажњен за свако нарушавање комуналног реда - истиче Петар Андрејић, председник МЗ Старево.

Свети Сава - школска слава

STR "LUKA"

Lenjinova 37A Borisa Kidriča 61

SVRATINA

MINUTA

Prodavnice
mešovite
robe

DISKONT PIĆA "GAJBA"

poslastičarnica

Slatka radionica Nevena

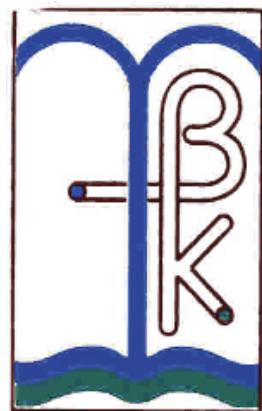
Ul. M. Tita 27
Starčeyo

063/112-00-
30

Radno vreme:
pon - sub: 8-21h

SVRATITE NA KOLAČE!

ЈАВНО КОМУНАЛНО ПРЕДУЗЕЋЕ „Водовод и канализација“ Панчево

**Користимо
воду
рационально!**

СТАРЧЕВЦИ ЧВРСТО РЕШЕНИ ДА ЗАДРЖЕ ПРВО МЕСТО БОРАЦ НИЖЕ ПОБЕДЕ И ЈУРИ У СУПЕРЛИГУ

Захуктала се првснствена трка за бодове у Првој лиги Србије за одбојкаше. Тачније, полако ће почети да се прави "расплет", с обзиром има то да је до краја остало још седам кола.

За љубитеље игре преко мреже и овог пута стижу лепе вести. Борац наставља да ниже успехе, да побеђује и да љубоморно чува прволигашки трон. Нема суфоричних изјава из овог спортског колективи, ради се у миру, добро се тренира, иде се из утакмице у утакмицу...

Прошлог викенда на програму су били мечеви петнаестог кола шампионата, а тим који предводе Војислав Павловић и Душан Јовић, остварио је и свој дванаesti тријумф и тако направио још један велики корак ка друштву најбољих.

Старчевци су били домаћини у Ковину, али то им није сметало да тријумфују. Убедљиво су савладали други тим београдских "црно-белих" и тако на најлепши начин највили предстојеће окршаје: Борац - Партизан II 3:0, по сетовима 25:14, 25:11 и 25:16.

Од самог почетка утакмице у ковинској хали спортова при ОШ "Ђура Јакшић", Владимира Кнежевић и његови другови држали су меч под својом контролом, не дозвољавајући Београђанима ниједног тренутка да чак и помисле на некакво изненађење. Као што и резултати сетова показују, Борац је без велике

A. Живковић

1. Борац Ст.	15	12-3	39:17	+22	34
2. Ниш	14	10-4	38:18	+20	32
3. Војводина 2	13	10-3	34:17	+17	29
4. Младеновац	15	10-5	37:25	+12	29
5. Сmederevo	15	8-7	30:26	+4	25
6. Нови Пазар	14	8-6	33:26	+7	24
7. ВГСК	15	7-8	29:30	-1	22
8. Топличанин	15	7-8	24:34	-10	17
9. Дубочица	15	6-9	26:30	-4	16
10. Клек	15	5-10	20:35	-15	15
11. Партизан 2	15	4-11	18:37	-19	12
12. Борац П.	15	1-14	10:43	-33	4

Након меча у Ковину

ОКО Старчева >

Фудбалски колектив не одмара ни зими. Док се играју припремне утакмице, чланови управе и пријатељи Клуба волонтирају у сређивању спортске инфраструктуре

Одржавање јавне расвете у нашем месту један је од приоритета у раду Месне заједнице. Уколико негде не ради јавно осветљење, одмах позовите 013/631-144

Успеси старчевачких џудиста

Академци у Лакташима

Џудо клуб "Академија Јочић" протеклог викенда боравио је у Лакташима, граду у Републици Српској дводесетак километара удаљеном од Бањалуке. На овом месту се окупило безмalo хиљду такмичара из осам држава и са преко 50 џудо клубова. "Академија Јочић" је на овом турниру учествовала са скромном делегацијом од шест такмичара. Разлог малог броја

учесника из Старчева није у квалитетним такмичарима него, као и до сада, у недостатку финансијских средстава. Иако су финансије велики проблем "Академија Јочић" ће дати свој максимум како би учествовала на оваквим турнирима и показала свој квалитет и ван граница наше земље.

На такмичењу у Лакташима - сходно очекивању и навикама, "Ветерани"

Победници!

Пионери Борац извојевали су победу у Сомбору против истоимене екипе са резултатом 3:0, по сетовима: 25:15, 25:23, 25:18 и тако се пласирали међу осам најбољих екипа у Србији!

Све честитке младим играчима и тренерима. Сиг-

урни смо да је ово генерација која ће наставити да исписује историју нашег клуба и да доминира. Знамо колико је одрицања иза њих и колико још морају да раде, али темељи су ту.

Браво наши млађани борци!

овог спорта су освојили медаље, док су и новајлије, који ове године крећу у такмичарски погон, посебно одушевили своје тренере.

Борђе Малетић је освојио бронзану медаљу, а Антонина Николић и Голуб Стригић су били сребрни. Новајлије на свом "ватреном крштењу", Вукша Шупић и Андреј Грковић, после неколико победа и пораза, остали су тик испод прте, и заузели пета места. Далеко изнад свих, свој квалитет са пет прелепих бацања и освајањем златне медаље, потврдио је Никола Малетић, за кога тренер старчевачких младих џудиста Јочић предвиђа успешну каријеру на дугом и тешком путу стварања великих мајстора и шампиона џудо спорта.

Последње недеље у фебруару старчевачке џудисте очекује нови изазов. "Академци" ће учествовати на 23. међународном турниру "Турија" у Србобрану. Очекивања су да ће наши џудисти и овога пута показати квалитет и окитити се медаљама.

P. C.

Припреме фудбалера Борца

Тренинг утакмица код Хале

Прозивка играча и припреме за пролећни део првенства обављени су 22. јануара. Тренеру Миљану Блазовићу одазвало се 23 играча. Свакодневно се тренира на Општинском стадиону у Старчеву. Договорене су и припремне пријатељске утакмице укупно шест, које служе за уигравање екипе, а резултат је у другом плану. Ево резултата одиграних пријатељских утакмица:

Борац - Јединство (Качарево) 4:1

Борац - Динамо (Панчево) 0:1

Борац - Партизан (Гај) 3:0

Борац - Спартак (Дебељача) 2:2

Пријатељске утакмице одигране су у Панчеву на терену са вештачком травом код Хале спортива. До краја припремног периода и почетка пролећног дела првенства преостала су још два пријатељска сусрета, а Борац ће снаге одмерити са тимовима из Глогоња и Долова.

Прелазни рок за фудбалере завршен је 10. фебруара. Борац су напустили: Лазар Митровић и Павле Петровић. У истом периоду у старчевачки клуб су дошли: Слободан Гиговић (ФК Банат, Чента), Никола Николић, Лука Ратков (ФК Мундијал, Панчево), Александар Рудан (ФК Воја Гачић, Панчево), Милош Марковић (ФК Обилић, Змајево) и Урош Лукић (ФК Јединство, Сурчин).

Пролећни део првенства се наставља 5. марта. Ево распореда прва четири кола:

05.03. 14:30 часова, Старчево: Борац - Војводина (Перлез);

11.03. 14:30 часова, Житиште: Беgej - Борац;

19.03. 15 часова, Старчево: Борац - Пролетер (Б. Карловац);

26.03. 15 часова, Руско Село: Црвена звезда - Борац.

Петар Орешковић

Кошарка

Кадети на прагу пласмана

Кадети Борца приводе Квалитетну лигу крају, а воде борбу за пласман у плей-оф. У 9. колу кошаркаши Борца угостили су Задругар из Лазарева. У овој утакмици Старчевцима је требала победа да би наставили борбу за пласман међу шест најбољих скита у Војводини. Наши момци су били ослабљени неиграњем три играча због повреде. Од самог почетка сусрета видела се велика жеља и борбеност старчевачких кошаркаша. Игру су држали у својим рукама и од самог старта били су у предности коју нису испуштили до самог kraja меча. На полувреме се отшло са 20 посна разлике за Борац. У наставку се предност одржавала, било је и лепих и атрактивних потеза у којим је публика могла да ужива. На крају - резултат 83:73 у корист Борца и важна победа. У последњем колу Старчевци путују у Сомбор, Јокићевој скипи Јокер, са којом ће се борити за пролаз даље. Ова селекција момака 2007/2008. годиште једна је од најперспективнијих коју је старчевачка кошарка имала, а већ пет сезона се налазе у самом врху војвођанске кошарке.

Пионери Борца, деца 2009/2010. годиште млађи, одиграли су пријатељску утакмицу 4. фебруара, у Панчеву, са КК-

Дуел кошаркаша

ом Тамиш. Добра игра са обе стране и још једно вишне искуство. Почетком марта следи реванш у Старчеву.

**Зоран
Кокановић**

Рагби

Рагби клуб Борац започео је нову сезону Зимском лиgom у категорији петлића.

Први турнир одржан је последње јануарске недеље на Бановом Брду, а скита из Старчева је на том турниру заузела прво место. Други турнир је игран у две недеље касније у Раковици. Старчевци су и овога пута издоминирали и освојили златни подијум, тако да су након два кола лидери на табели. Следећи, и последњи турнир овогодишње

Зимске лиге играће се последње недеље фебруара месеца у Београду, и на њему ће се одлучити првак државе за петлиће. Треба додати да у скипи Борца равноправно наступају и дечаци и девојчице узраста до 12 година.

Рагби клуб и даље врши упис нових чланова у бесплатној школи рагбија. Тренинзи се одржавају у сали ОШ "Вук Стефановић Каракић", понедељком од 18 часова и средом од 17 сати.

П. А.

И девојчице играју рагби

У Рагби клубу Борац осим дечака тренирају и девојчице узраста до 12, односно 16 година. Оне, заједно са својим друговима из клуба, наступају у утакмицама Зимске лиге која се игра током јануара и фебруара.

- Узрасту 10, 12 година нема мног разлике у грађи, стаси и брзини за бављење спортом, па тако и рагбијем - каже Радовиј Ђосић, тренер млађих селакција у Борцу. Девојчице и дечаци овог узраста играју и заједничке утакмице у којима су девојчице потпуно равноправне.

Милица Стошић тренира рагби јер потиче из спортске породице, док је Александра Костић почела случајно да се бави овим спортом и задржала се у Борцу.

- Треба бити сналажљив и имати кординацију покрета да можете да избегнете противника. Прво почнемо са загревањем, онда радимо вежбе, додајемо лопту једни другима, радимо обарање. Не мора одмах да се има добра кондиција, то се стекне кроз пар недеља, каже Милица Стошић.

Имам дивног тренера, и да није било њега, не бих ни знала да постоји рагби. Тата ме је питao да ли желим да тренирам, пристала сам и остала на рагбију - истиче Александра Костић.

Њихов тренер Радовој Ђосић наглашава да рагби није груб спорт и потпуно равноправно могу да тренирају и девојчице. Они у клубу тренутно имају пет девојчица, од тога четири су у категорији петлића, а једна је већ стасала да буде кадет.

- Девојчице у тим узрастима, 10 или 12 година су много напредније од дечака и много брже "копирају" ту племениту игру. У тим годинама нема много разлике између дечака и девојчица што се тиче грађе, стаса и брзине. У рагбију има места за сваку позицију и за мале и за велике, ниске високе, крупне, брзе. У рагбију се игра 15 на 15, у њиховом узрасту као што су Милица и Александра игра се 10 на 10. Мањи је терен и прилагођен је њиховом узрасту.

У Старчеву се полако припремају за наредну сезону. Тренира се у сали Основне школе.

- Прошле године половично смо одиграли Петлићи, који су играли помашпано са играчима панчевачког Динама, освојили су првенство државе. Они играју 8 на 8, од тога је четворо играча било из Борца, а две су биле девојчице. Освојили смо и првенство Балкана у кадетима у Зеници, тако да смо ипак задовољни прошлогодишњом сезоном, истиче Ђосић.

У Борцу наглашавају да је најважније да се деца баве спортом и да су активна, да је најважније одвојити их од телефона и седења и подстаки их да се баве спортом. Рагбијем, или било којим другим.

РТВ Па

ЗЕМЉА ИЗМЕЂУ ПРУТА И ДЊЕСТРА, НИ ТАМО, НИ 'ВАМО Молдавија, зона скупих интереса

Председница Молдавије Maia Sandu оштүжила је Русију да планира да употреби снаге сабошере да сруши руководство њене земље, заустави њено придрживање Европској унији и искористи то у рату против Украјине. Како је рекла, план укључује грађане Русије, Црне Горе, Белорусије и Србије који улазе у Молдавију како би покушали да изазову пропаст у покушају да се легитимна влада промени у нелегалну владу коју концролише Руска Федерација - гласила је вест објављена дан пре миграционог путовања у Молдавију. Ову вест сустиче и одлука молдавских власти да забрани улаз у земљу групи од 12 грађана Србије који су пошли на фудбалску утакмицу између тираспољског "Шерифа" и београдског "Партизана". С обзиром на то да је мотив моје посете овој земљи делом везан за ову утакмицу, забринуо сам се како ће се ствари даље одвијати. Наравно, та нелагода је кратко трајала јер сам се, користећи супермоћи, врло брзо обрео на граничном прелазу Кишињев интернешенл ерпорта - следи тут звук ударца масивног печата у пасош, и унутра сам. "- Добродошли у Кишињев!" - поздравља погранична службеница. Отпоздрављам са љубазним "Multumesc, la revedere doamna" и крећем у авантуру.

Молдавија је мала држава у источној Европи. Статистички, најсиромашнија је земља "Старог кониненија". Има мање од три милиона становника, али тешко је тачно рећи колико. Број становника увелике варира - проценује се да трећина свих Молдава тренутно ради у иностранству. Већина становништва данашње Молдавије је румунског порекла. То им даје право на румунски пасош - право које многи Молдавци користе, па тиме постају грађани ЕУ. Због великог сиромаштва у Републици Молдавије је Кишињев.

Кишињев

давији, многи људи из те земље раде у Европској унији и шаљу новац својим рођацима код куће.

На источном рубу земље, где се Молдавија сусреће с Украјином, налази се сепаратистичка регија Придњестровље (Транснистрија). Након кратког војног сукоба 1992. године, та се регија одвојила од Молдавије. Сепаратисте су подржавале руске трупе. Око 1.500 руских војника и данас је стационирано у регији. Сепаратисти су прогласили "Придњестровску Молдавску Републику", али нити једна земља, чак ни Русија, не признаје је као сувесну државу. Тамо Совјетски Савез још увек постоји. Стоји у времену.

Данашња Република Молдавија настала је као независна држава 1991. године, након распада Совјетског Савеза. Државни језик је румунски. Река Прут дели Молдавију од Румуније на западу. Већи део данашње Молдавије био је део Румуније до Другог светског рата. Године 1940., као резултат пакта Хитлер-Стаљин, Совјетски Савез је окупирао део источно од Прута и основао Молдавску Совјетску Републику, која је постојала до 1991. године. Главни град Молдавије је Кишињев.

Бетонски блокови, огромни бетонски блокови

Чини се да ниједна улица у центру Кишињева није превише далеко од сиромаштва. Када уђете у град, морате прећи низ огромних стамбених блокова који датирају из совјетских времена. Ове језиве зграде бруталистичке архитектуре имају више од двадесет спратова и простиру се стотинама метара са обе стране широког булевара. Током боравка у Кишињеву покушавам да посетим ове блокове у различито доба дана. Желим да видим како се живот одвија у њима. Ноћ, велики прозори станова, они који припадају дневној соби или кухињи, осветљени су једним светлом на плафону. Спаваће собе су мрачне. Посматрајући ове стамбене блокове издалека, може се видети вертикални стуб светлости који повезује све кухиње и дневне собе. Остало је у мраку. Овде, у бившој источној Европи, цена струје је егзистенцијални елемент.

Што се тиче центра града, ту се налази већина прометнице, као и област у којој можете пронаћи јавне канцеларије и музеје. На супротној страни од зграде Владе Мол-

давије и право на Булевару Стефана цел Мареа, главне градске аvenије, види се Тријумфална капија. Arcul de Triumf у Кишињеву обележава победу Руса над Турцима у рату 1828/29. Заједно са спомеником Стефану Великом који се налази у оближњем парку и катедралом Христовог рођења иза Свода, дају готово херојску атмосферу овом крају.

Неколико метара иза градске скupштине, улични продавци продају старе ствари одмах испред "Мекдоналдса". Совјетски алати, старе камере и талисмани... Већина кућа је оронула од времена и временских прилика. На улици се осећа љубазност мештана који можда имају грубе манире, али уопште нису непријатни. Ветар је јак, и хладно је. Температура је око нуле. Тражим јавни превоз. Аутобуси и тролејбуси долазе на време. Увек треба провести мало времена на аутобуским станицама: то је тихи начин да се осети локални живот. Људи се укрцавају и искрцавају и траже свој пут кроз Кишињев. Половина милиона људи живи под небом главног града Молдавије. Велике меланхоличне очи, наборана лица, старомодна одећа и индолентан начин кретања: све ове ствари осликавају имају локалног друштва.

У историјском страху су велике очи

Национални историјски музеј смештен је у згради чија унутрашњост подсећа на маузолеј. Има хиљаде изложених предмета, собе су огромне. Обилазим поставку праисторијских артефаката, а потом део који описује страдања Молдаваца под Стаљиновом чизмом. У гулаг се ишло из банаљних разлога. На пример, било је доволно питати *заштито народ гладује у земљи благосићања*, како је описано на једном излошку.

Чини се да у музеју раде само старије жене које су ту провеле читав животни и радни век. Овог леденог јутра, једини сам гост. Из безбедносних разлога, изгледа да ме даме испоручују од једне до друге. Нема ни једне секунде да сам сам. Сваки пут када покушам да уђем у другу салу, следећа дама одговорна за мене убрза. Она буквально трчи према суседним вратима и механички тражи прекидач за светло. Након што проштам неколико минута, напуштам собу. Затим жена гаси светло, затвара врата и седа на своју столицу. Ово се дешава изнова и изнова. Ове средовечне dame које трче од прекидача до прекидача и седе на смрзнутим столицама подсећају на људске фотоћелије. Иако раде за музеј, више се баве струјом, а мање историјом Молдавије. Али једног дана ће их историја вероватно укључити на своје странице. То није само зато што у њиховим потезима има поезије, већ и зато што су у питању сведоци прелазне ере.

Синдром константног праћења није стеран ни једној од некадашњих држава источног блока. Много пута литерарно описане ситуације доводе до различитих пародакса или чуђења - ма, зар је то заиста тако било, или је само плод маште писца? Биће да је ово прво у питању. У музеју сам видео тајне собичке са столицом у средини и пропрезом за посматрање. Више се то не крије, па се може видети. Ако је обичан музеј имао такав "видео-КГБ-надзор", каква ли је преостала свакодневица мученика совјетског...

"Дај пет карата!"

Улазнице за музеј биле су веома јефтине, стотинак динара. Чак и за наше прилике Молдавија је веома јефтина. Ако размените тридесетак евра, моћи ћете да их "крицкate" читав дан. Наравно, то се односи на превоз, храну, забаву... Мада, и онако нема на шта друго да се троши - продавница великих светских робних марки нема баш много. Има покушаја да се ископира статусна вертикала стандарда, али то не изгледа озбиљно. На пример, с пољским верзијама "рејбен" наочара или с руским неуспешницама попут замене "Мекдоналдса" са њиховим ланцем "Ујка Вања". Није то исти поглед, а ни укус.

Фудбалске муке

Молдавски фудбал је на европском зачелју. И репрезентативни, а и клупски. Просек вади тираспољски "Шериф", иначе стациониран у отцепљеном делу Молдавије, у Придњестровљу.

Зимбру арена без публике

Национални музеј памти истине и заблуде

Неком политичко - фудбалском магијом, клуб из непризнате државе има сагласност своје некадашње материце да наступа у молдавској лиги, а и у европским пошто је у Молдавији неприкосновен. Из безбедносних разлога утакмица је одиграна у Кишињеву, на "Зимбру аренi". Арена је, јел'да, прејак термин за овај спортски објекат, али то су молдавски стандарди. Овде своје мечеве одиграва репрезентација Молдавије и ФК "Зимбру". Овај клуб је основан 1947. године, и своје домаће утакмице игра на овом стадиону капацитета 10.400 седећих места. "Зимбру" је једни молдавски клуб који је наступао у Првенству Совјетског Савеза када је дебитовао 1956. године. Након проглашења независности Молдавије клуб учествује у Националној дивизији, где је други по успешности са осам шампионских титула. Први је, погађајте, "Шериф" из Тиранспоља. Клуб је основан '97. и све ове године његов је неприкосновени газда био Игор Смирнов који је био и на функцији председника непризнате државе чији је главни град Тиранспол. Компанија "Шериф" има ланце бензинских пумпи и супермаркета, телевизијски канал, фабрике за производњу хлеба, мрежу мобилне телефоније, фудбалски клуб и модеран стадион у чију изградњу је уложено 200 милиона долара... Са Молдавским клубовима "Шериф" има ривалске односе, и у тим мечевима многи навијачи "Шерифа" приказују транспаренте у којима се позива на независност Придњестровља. Ето, вероватно је зато сусрет с "Парти-

заном" проглашен, између осталих, за меч високог ризика који се играо без публике. Без публике? Па како сам онда гледао утакмицу? Исто као и Чак Норис - прича се да је и он једном гледао утакмицу која се играла без гледалаца...

Биће то ОК

Време је за повратак кући. Ово је једно од оних кружних путовања, где је последњи утисак заправо први. Скори да чујем речи жене са аеродрома по доласку: "Добродошли у Кишињев". Истина је да још не желим да одем. Као да је Кишињев Катанија Истока, желим да останем овде и да га даље истражујем. Његов шарм се не открива одмах. Потребно је време, стрпљење и мало храбrosti. Док авион полеће видим успавање кровове у центру Кишињева под одблесцима јасне ноћне светlosti. Колико сам поспан, питам се да ли су ово кровови или она лица која стоје на аутобуској станици. И, касније, могу само да се питам да ли ће ова лица икада оставити Кишињев или ће остати у земљи да се боре за светлију будућност.

Дан по повратку у Србију читам у вестима да је молдавска опозиција на улицама и да тражи оставку Маје Санду. Неко је повукао концепт и лутке се неспретно њишу и тетурају. Образац који је већ много пута исписан широм света... Но, моје мисли су са народом који је већ преживљавао искуства *совјетског благосићања*. Зато, издржи Мајо. Нема назад.

**Пешар
Andrejic**